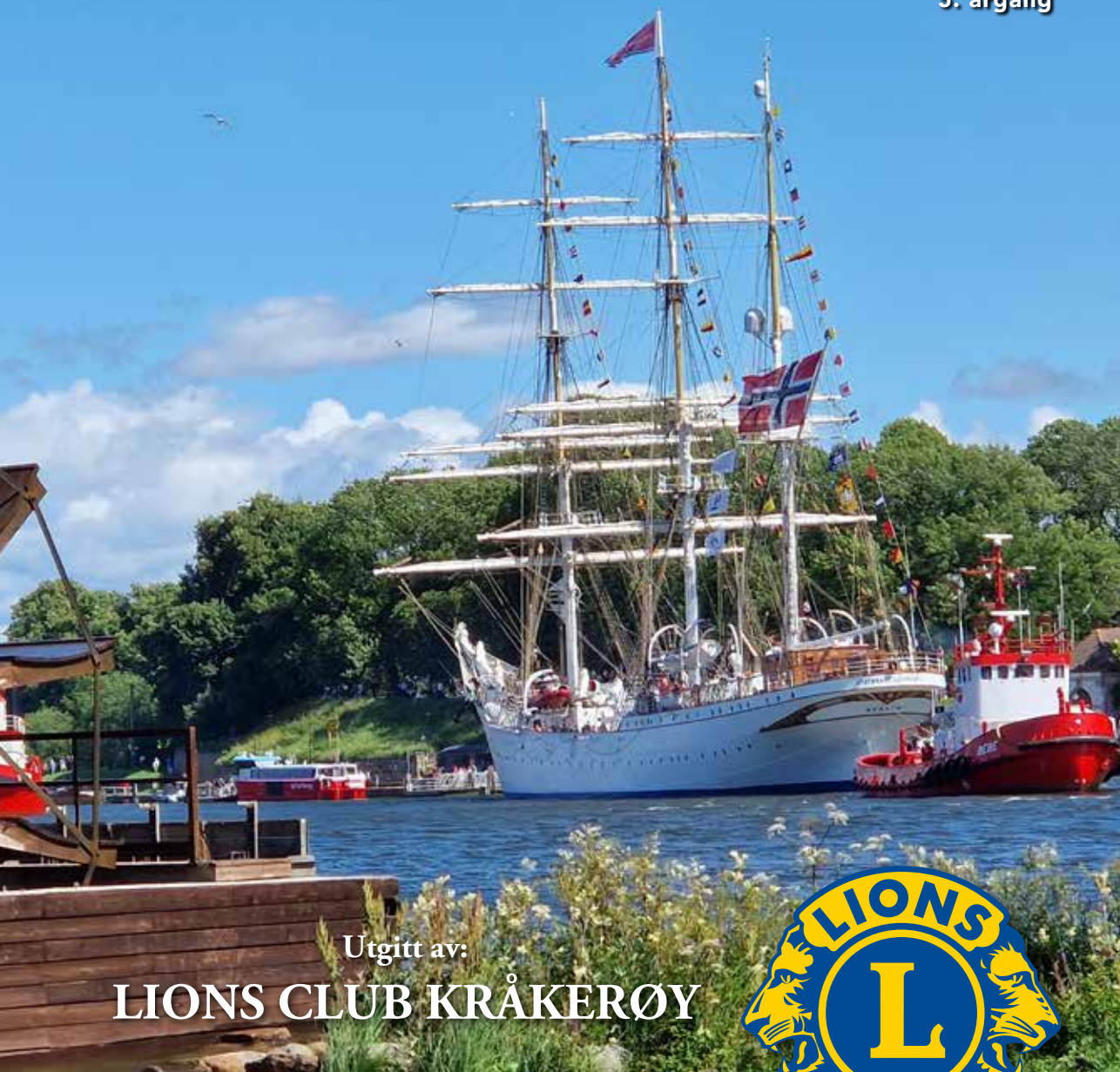

LIONS

Kråkerøy Guide

2024

5. årgang

Utgitt av:
LIONS CLUB KRÅKERØY

Viktige telefoner:
Brann 110 • Politi 112 • Ambulanse 113
Legevakt 116117 • Taxi 02600

Vakt-
apotek

Velkommen til byens vaktapotek

Vi holder åpent alle dager hele året og du finner oss vis-à-vis Fredrikstad Stadion.

Hent ut reseptene dine raskt og enkelt, velg blant et stort utvalg hygiene- og velværeprodukter – og sjekk ut gode tilbud hver eneste uke! Hos oss kan du alltid være trygg på at du får gode råd og produkter tilpasset dine behov. **Vi gleder oss til å se deg!**

 APOTEK 1
Vår kunnskap - din trygghet

Apotek 1
Helsehuset Fredrikstad
vis-a-vis Fredrikstad Stadion.
Tlf.: 69 00 24 00.
Åpningstider:
mandag-fredag: 8.30–19,
lørdag: 10–17, søndag 17–19

INNHOOLD

Kjære beboer og hytteeier på Kråkerøy	7
Presentasjon av Kråkerøy Lions	12
Grasrotandel – Støtt Kråkerøy Lions	16
Eventyrlige Ekheim - Historien om min barndoms eventyrslott	18
Lions Club Kråkerøy støtte til humanitært arbeid, kultur og miljø	22
Glommen brygge – Et næringsområde med røtter fra skipsbygging	25
Passasjerbåten D/S Hvaler	28
Sjømerker	33
Fredrikstad Bibliotek – Lokalhistorie i alle former	35
Kråkerøy Idrettslag – I blomstring for generasjoner	38
Båtforeninger på Kråkerøy	42
Kjør kollektivt – Buss og tog	47
Pynten – En status	48
Kråkerøy jeger- og fiskeforening	52
Strandrydding i Kråkerøy skjærgården	57
Kart over kommunale avfallsstasjoner i Kråkerøy skjærgården	59
Hytterrenovasjon	60
Returpunkter for glass- og metallemballasje	61
Vanningsrestriksjoner i Fredrikstad om sommeren	62
Parkering og Byfergene	63
Sudoku oppgaver	64
Lions sommerkryssord	65
Ferdsl på sjøen – Lover og regler	67
Lions Hytteservice – Ønsker du å melde deg inn?	68
Løsninger Sudoku og kryssord	69
Thordenskjold på våre kanter	70
Båtbygger Bjarne Aas	75
Vind og vær langs kysten	76
Annonserfortegnelse	83

Forsidefoto: Tore Skaaden
Design og trykk: Aksell AS

Lions Norge sin hjemmeside: <https://www.lions.no/>
Facebook: Lions Club Kråkerøy
Hjemmeside: <http://www.lions.no/club/show/Kråkerøy/388>
E-post: enar.oien@hotmail.com

Norsk kvalitet siden 1950

Sigdal kjøkken et symbol på norske håndverks-
tradisjoner, norske kvalitetsstandarder, og ikke
minst norske idealer om kortreiste produkter. Kom
innom vår butikk i Fredrikstad og bli inspirert.

Vi tilbyr totalpakker med alle type
håndverkere. Overlat hele jobben til oss og vi
garanterer deg en effektiv fremdrift.
Velkommen til Sigdal!

sigdal

STUDIO SIGDAL

Mosseveien 43, Fredrikstad. Tlf. 69 36 72 20.
www.sigdal-fredrikstad.no

SPLEIS

fra SpareBank **1**

Med Spleis kan du enkelt lage digitale innsamlinger.
Enten du skal samle inn penger til en bursdagsgave
– eller gjøre verden til et *litt* bedre sted.

Kjære beboere og hytteeiere på Kråkerøy!

Årets utgave av Lions Kråkerøy Guide markerer et lite jubileum for oss i Kråkerøy Lions. Dette er vår 5. utgave. Den første utgaven ble bare levert til hyttegjestene, mens de 4 siste har også blitt distribuert til alle fastboende.

I det redaksjonelle stoffet har vi som tidligere forsøkt å få fram interessant stoff fra Kråkerøy fra tidligere tider og dagsaktuelle temaer. Det er mye interessant som er skrevet, og som skrives om Kråkerøy, og vi håper at dette kan være med å gjøre øya vår mer kjent for dere. I år har vi også en presentasjon av lag og foreninger i Kråkerøy, som med sitt engasjement og innsats er viktig for mange i Kråkerøy. Og som vi ved flere anledninger har støttet økonomisk.

Lions internasjonal som Lions Club Kråkerøy er en del av, er verdens største humanitære organisasjon og humanitært arbeid drives over store deler av verden. Men fundamentet i organisasjonen er de lokale klubbene med sine aktiviteter i nærområdet.

I vårt lokale arbeid er vi avhengig av økonomiske midler. I vinterhalvåret fra oktober til påske har vi hver 14. dag tilsyn med ca. 240 hytter på Kråkerøy. Dette gir oss en forutsigbar og sikker inntekt. Her retter vi en stor takk til de hytteeiere som støtter oss i denne ordningen, og som samtidig gir en trygghet for hytteeierne. I vinter med mye snø, og ikke minst kulde, har dette vært nyttig. Ved et par tilfeller har vi varslet eiere av hytter om vannrør som har sprekt, og gitt lekkasjer.

Videre gir denne guiden oss gode inntekter gjennom mange annonser. Takk til våre annonsører for denne støtten, og vi anbefaler våre lesere å benytte seg av våre annonsører!

Vi støtter vesentlig arbeid blant barn og unge, og organisasjoner som yter hjelp til vanskeligstilte, men vi har også egne arrangementer for eldre.

Lions Club Kråkerøy har i dag 28 medlemmer, og det er plass til flere. Er du interessert, ta kontakt med oss. Vi er åpne for alle, - menn og kvinner. Vi har våre møter andre tirsdag i måneden, i Kråkerøy idrettslag sitt klubbhus.

God sommer!
Med vennlig hilsen

Leif Bertelsen

President i Lions Club Kråkerøy

Kvalitet er vårt viktigste varemerke, og vi er ikke fornøyd før du er fornøyd.

Velger du oss, velger du trygghet!

Skade og Lakk AS

Smørbøttaveien 7,
1617 Fredrikstad
Telefon 69 39 64 40

www.skadeoglakk.no

Kråkerøy Tannlegene

Tannhelse i sentrum

Vi holder til i 1 etg. på helsehuset på Kråkerøy

ÅPNINGSTIDER:

Mandag - Fredag

08.00 - 16.00

Velkommen til oss!

ADRESSE:

Jens Wilhelmsens gate 1

1671 Kråkerøy

Helsehuset Fredrikstad

TELEFON:

69 33 11 16

www.krakeroytannlegene.no

**MØKLEGAARD
PRINT SHOP AS**

Ditt lokale trykkeri.

møklegaard.no

Bertel Steen

Fredrikstad

KJØP BIL TRYGT HOS OSS

Mercedes-Benz

Ytre Langøya – 1679 Kråkerøy
Tlf. 90 91 05 99 – E-post: post@roarkristoffersen.no
www.roarkristoffersen.no

Vi utfører alt innen:
Peiser/pirper • Fasadearbeid/puss • Flislegging
Totalrenovering av bad • Granitt/Skiferlegging

Velkommen til **Byggmester T. O. Fjeld**

Går dere med planer om å bygge nytt eller gjøre noe på eksisterende, vi i Idehus hjelper dere med deres planer og bistår i hele byggefasen. Kontakt oss for en hyggelig byggeprat!

Bestill gratis hus- eller hyttekatalog

Tlf 908 24 696

byggmester@tofjeld.no

Byggmester

T.O.FJELD

IdeHUS
BYGGER PÅ GODE IDÉER

Kråkerøy Lions

GODE VENNER ENGASJERT I SOSIAL VIRKSOMHET

TEKST: FRITHJOF KYLSTAD

KLUBBEN I DAG

En klubb med sterke røtter på Kråkerøy og et stort sosialt engasjement. Hovedfokuset er aktiviteter som er rettet mot den oppvoksende slekt, samtidig som vi også har tiltak for den eldre generasjon og ikke minst miljøet.

Klubben ledes av et styre på 5 – 7 medlemmer.

Leder: Leif Bertelsen
Nestleder: Finn Bjørge Johansen
Sekretær: Kirsten Strømsæther
Kasserer: Hans Gunnar Hansen
Fjorårets leder: Ann Louise Eng Hansen

Kråkerøy Lions ble stiftet 17 april 1973. Klubben består av kvinner og menn som ønsker å bidra med sosialt arbeid lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Vi har medlemsmøte 2. tirsdag i hver måned kl. 19.00 i Kråkerøy Idrettslags lokaler.

Vi ønsker alle som vil bli medlem, velkommen i klubben vår. Meld deg inn ved å sende en e-post til klubbens president på e-post: finnbjo.johansen@gmail.com med navn og kontaktinformasjon. Medlemskontingenten er kr 600 i halvåret.

Ved oppstarten i 1973 var det 23 medlemmer. I dag er vi i overkant av 30 sosialt engasjerte medlemmer. Medlemmene er med i ulike arbeidsgrupper, for eksempel Kråkerøyguiden, sosialkomite, julelotteri, krakkekomite og valgkomite.

I Lions dekker medlemmene selv kostnader ved drift av klubben via medlemskontingent, interne lotterier, dugnadsarbeid osv. Innsamlede midler går uavkortet til sosiale tiltak som vi støtter. Det er separate regnskaper med egne bankkonti, et for klubbens interne drift og et for innsamlede midler og bevilgninger til sosiale formål.

Lionsklubben på Kråkerøy er en av flere Lions-klubber i Fredrikstad og Hvaler som samarbeider om en rekke sosiale tiltak.

Et utdrag av våre sosiale engasjementer

TILTAK FOR ELDRE

I februar 2023 og 2024 arrangerte vi en hyggekveld med bespisning, underholdning og utlodning med mange gevinster for i overkant 50 av øyas godt voksne i Kråkerøy Idrettslags lokaler. Vi arrangerer også sosiale sammenkomster på alders- og sykehjem.

Alexander Hermansen underholder beboere på Solliheimen alders- og sykehjem (Foto: Tore Skaaden)

STØTTE TIL VANSKELIGSTILTE

De senere år har avdekket et stort behov for støtte til vanskeligstilte. Mye av vårt tilskudd har blitt kanalisert gjennom «Hjelp oss å hjelpe» v/ Stine Carlsen som hjelper familier som har behov for støtte til mat og andre ting. Hun driver dette fra Gressvik og sørger for at hjelpen kommer frem, enten det er mat, klær eller andre nødvendige ting. Støtten gis i form av gavekort som kan brukes i matbutikker.

STØTTER LOKALT UNGDOMSARBEID

Kråkerøy Idrettslag har vært en viktig samarbeidspartner siden klubbens start. Vi har bidratt med økonomisk hjelp til alt fra tilskudd til utstyr til bidrag slik at alle ungdommer kan bruke tilbudene til KIL uansett økonomisk situasjon. Ved flere anledninger har lag fra KIL hjulpet Lions med stranddrydding på øyas strender.

Støtte til musikk korps, speidere, Najaden, handicaporganisasjoner, ungdomsklubber og ulike grupper.

UNGDOMSSTIPEND

Klubben deler hvert år et ungdomsstipend på kr 10.000,- som alle kan søke om. Eneste betingelse er at du er mellom 15 og 25 år, og at det er en aktivitet som er knyttet til utdanning eller et prosjekt. Kjenner du noen som kan være aktuelle, er det bare å ta kontakt.

LIONS FIRST LEGO LEAGUE

FIRST LEGO League (FLL) er et kunnskaps- og teknologikonsept for barn og unge mellom 4 og 16 år. I september hvert år gis et nytt oppdrag som lagene kan arbeide med i 8 uker før de kan delta på en regional/lokal turnering på Inspira senteret på Grålum. Lagene består av en voksen veileder og en gruppe barn/ungdommer. Nødvendige utstyr til å lage modeller og programmering får lagene av Lions. FIRST LEGO League deles i tre divisjoner:

Robotkonkurranse. (Foto: Espen Amundsen)

- Discover: for barn i alderen 4-6 år.
- Explore: for barn i alderen 6-9 år.
- Challenge: for barn og ungdom i alderen 10-16 år.

Elever fra Rød Barneskole, Rødsmyra Barne- skole og Kråkerøy Ungdomsskole var med i 2022. Det foreldredrevne laget fra Rød Skole vant Skandinavisk turnering og ble invitert til å delta i verdens- konkurransen i Houston, Texas i april 2023 og nasjonal og skandinavisk konkurranse høsten 2023. Lions har vært en støttespiller hele veien.

TEGNEKONKURRANSE LIONS FREDSPLOKATKONKURRANSE

Målet er å fremme kreativitet og refleksjon rundt temaet fred hos barn og unge.

Lions og FN har samarbeidet i over 70 om en årlig tegnekonkurranse hvor alle barneskoler i Norge kan delta med 7 klassene. I Norge deltar barn ved rundt 200 skoler årlig, hvorav 2 skoler på Kråkerøy var med. På verdensbasis anslås det at 450 000 tegninger er med i konkurransen.

MITT VALG

I MITT VALG øver barn og unge på nye ferdigheter der de lærer å ta vare på seg selv og andre. Et systematisk og langsiktig arbeid med MITT VALG bidrar til at barn og unge mestrer samspill med andre, tar ansvarsfulle valg og bygger en god psykisk helse.

“Det er bedre å bygge barn enn å reparere voksne.”

Det er egne program for barnehager, skoler og idrettslag. Se www.determinvalg.no for mer info. Mitt Valg er et Lions program.

MILJØAKSJON

I flere år har vi i Kråkerøy Lions hatt årlige strandryddings aksjoner. Noen ganger rydder medlemmene alene, andre ganger har vi hatt med skoleelever og lag fra Kråkerøy Idrettslag.

PYNTEN

Pynten er et flott sted syd på Kråkerøy. Lions har engasjert seg sterkt for å beholde dette flotte stedet for allmenhetens bruk.

Det er i løpet av 2022 etablert ny brygge og flytebrygge som ble innviet på forsommeren 2023, etter initiativ fra Lions i godt samarbeid med kommunen. Ta gjerne med familien og besøk stedet.

Ordføreren i Fredrikstad åpner bryggeanlegget.
(Foto: Frithjof Kilstad)

KRAKKER PÅ KRÅKERØY

Vi har i en årrekke satt ut krakker på øyas naturområder. Disse blir ettersett og vedlikeholdt av oss. Du finner dem på Kjøkøya, Holtevarden, Lunderamsa for å nevne noen.

Strandrydding 2023. (Foto: Tore Skaaden)

Hvordan skaffer vi penger til vårt sosiale engasjement

KRÅKERØY GUIDE

I år deler vi ut 5. årgang av Lions Kråkerøy Guide til alle hytter og boliger på øya. Den har mye praktisk informasjon og beretninger fra lokalmiljøet på øya. Den har også tidligere blitt delt ut på deler av 1980 og 90 tallet. Velvillige firmaer tegner annonser i guiden, og den er i dag sammen med hytteinspeksjon de to største inntektspostene klubben har.

GRASROTANDEL

Hvis du spiller på Norsk Tipping sine spill oppfordrer vi deg til å støtte oss i Lions Club Kråkerøy ved å registrere oss som din grasrotandel mottager. Vårt nummer er 984233779, som du kan registrere på Norsk Tipping sine nettsider eller ved sende en SMS, send Grasrotandelen 984233779 til 60000.

TULIPANAKSJON

Hvert år har Lions en landsomfattende tulipanaksjon siste helgen i april. Inntektene fra denne aksjonen brukes til Lions forebyggende ungdomsarbeid.

LIONS JULELOTTERI I FREDRIKSTAD OG HVALER

Hvert eneste år siden 1980 har Lionsklubbene i kommunene Fredrikstad og Hvaler samarbeidet

om et julelotteri i november / desember måned. Dette har i disse årene gitt oss anledning til å dele ut mer enn 13 millioner kroner til gode formål i nærområdet.

HAR DU HYTTE PÅ KRÅKERØY, BENYTT VÅR HYTTESERVICE

I perioden oktober til april sjekker vi alle hytter på Kråkerøy som er med i vår hytteservice hver 14 dag. Omtrent 30 % av hyttene på Kråkerøy benytter seg av dette. Om vi oppdager problemer blir hytteeier kontaktet. Alle hytteeiere får rapport 2 ganger i året. Prisen for vår hytteservice er kr 620,- pr år og inntektene går til Lions humanitære arbeid. Faktura blir sendt på e-post i løpet av høsten Du vil derfor være med å støtte vårt sosiale arbeid, samtidig som vi ser etter hytta når du selv ikke er der.

**Tegn et abonnement på
Kråkerøy Lions «Hyttenservice»,
send en e-post til:
tore.skaaden@gmail.com,
eller ring på mobil 917 94 114.**

**Informasjon vi trenger er
hytteeiers navn og hjemme adresse, telefon
og e-post samt hyttas adresse.**

Foto: Frithjof Kylstad

LIONS CLUB KRÅKERØY

STØTT OSS MED DIN GRASROTANDEL!

Grasrotandelen gir deg som spiller mulighet til å bestemme hvem som skal motta noe av overskuddet til Norsk Tipping. Hver gang du spiller kan du velge å støtte det laget eller foreningen du mener fortjener det mest.

Vi oppfordrer deg til å støtte oss i LIONS CLUB KRÅKERØY.

32774984233779

Du kan bli grasrotgiver på en av følgende måter:

- Hos kommisjonæren
- Mobilspill
- Norsk Tipping sine nettsider
- SMS, send Grasrotandelen 984233779 til 60000

Ring / sms til 90 99 94 94

Adr.: Rødsmyrvn. 4 - 1672 Kråkerøy
(Gratis parkering)

Unn deg selv litt velvære!

Pure Skin har over 19 års erfaring innen hud - og kroppsterapi og tilbyr alt fra hudpleie, kjemiske peeling, massasje, fotpleie og permanent make up.

Ønsker deg velkommen til en avslappende behandling.

HS arealplan

Arealplanlegging og eiendomsrådgivning

www.hsarealplan.no - 41676496

KIWI
KRÅKERØYHALLEN

ÅPNINGSTIDER:
mandag - lørdag 7 – 23

EVENTYRLIGE EKHEIM

historien om min barndoms eventyrslott

TEKST: BENTE BJAR FOTO: KINE JENSEN

Jeg har alltid vært betatt av Ekheim. Jeg vokste opp i nærheten, og for meg fremsto Ekheim som et eventyrslott. Jeg bodde i en gate med 50-tallshus, og det bodde stort sett to familier i hvert hus. Mødrene var hjemme, og fedrene jobba på Værste eller Støperi. Vi ungene lekte i gata. Bare Ekheim var annerledes, kjempestort med dragehoder og tårn. Det bodde ikke vanlige folk der, bare fru Muus og Tiøringen. Fru Muus var som hentet fra et eventyr, krokrygget og kledd i en gammel lang frakk. Tiøringen var en gammel sparsommelig mann - det sies at han gikk av et stoppested for tidlig for å spare ti øre. Skulle vi til byen eller besøke venninner på den andre siden av øya, gikk vi forbi Ekheim. Det var storslagent, annerledes og skummelt. Særlig om kvelden, mørklagt med lys i ett eneste rom. Skummelt, men tiltrekkende.

En vårdag, litt utpå ettermiddagen en dag i april, tok vi mot til oss, en venninne og jeg, og gikk innenfor porten. Huset badet i sol, og i hagen skinte et blått teppe av vårbloster, scilla. Vi

åpnet døra i den overbygde porten og gikk hagegangen bort og banket på døra. Vi ville spørre om å få plukke blomster i hagen - det var et påskudd til å få kikket inn i det mystiske huset. Det var fru Muus som åpnet. Og vi spurte forsiktig om å få plukke blomster i hagen. Men fru Muus var streng og sa nei, vi fikk plukke markblomster i skogen. Gjennom døråpningen fikk vi et glimt av det som åpenbarte seg i rommene innenfor: en stor lysekrone i taket, malerier på veggene, møbler og ting som ikke lignet på det vi hadde hjemme. Det var mitt første nære møte med Ekheim, og det skulle gå mange år før jeg fikk komme innenfor dørene i huset.

Jeg ville finne ut hvem de var, menneskene som bygde dette eventyrslottet som skilte seg så markant fra stedets øvrige bebyggelse. De må ha vært rike, men hvordan var deres familiebakgrunn? Og hvem var arkitekten som tegnet huset med alle dragene? Hvordan var huset innredet den gang det sto ferdig i all sin prakt?

Jeg ville finne tilbake til møblene, tapetene og maleriene. Og den store hagen, hva vokste det der for mer enn hundre år siden?

Etter kunsthistoriestudier og leting i arkiv og museer, i branntakster, folketellinger, gamle bilder og papirer fant jeg spor. I Riksantikvarens arkiv fant jeg mye som kunne fortelle om Ekheim som det en gang var. Kunsthistoriker Jens Christian Eldal hadde på midten av 1970-tallet foretatt en registrering av inventaret. Den gang bodde Anders Kiær, som jeg tidligere har omtalt som Tiøringen, og Dikka Falck-Muus på Ekheim. Ikke mye var forandret siden århundreskiftet 1900, de hadde tatt godt vare på alle skattene etter foreldrene. Det var der, alt de hadde innredet huset med, de staselige møblene og alle maleriene. Børre Ludvigsen og Kjell Bertheau Johannessen har dokumentert det staselige hjemmet på fotografier de har tatt 1974-80.

Svein Skahjem har samlet materiale om eienommen og familien gjennom mange år. Dette har også vært verdifullt i min jakt på Ekheims historie. Blant materialet er husfrue Paulines regnskapsbok og nedtegnelsene ga meg et godt bilde av dagliglivet på Ekheim.

En gartnerdagbok fra årene 1910-13, bevart av gartnerens etterkommere, kunne fortelle meg om gartnerens arbeid og alle blomstene, grønnsakene og fruktene som ble dyrket i den store hagen.

Det var foreldrene til Anders og Dikka som var Ekheims første eiere - Hans Cathrinus Kiær og Pauline Rosine født Stang. Anders og Dikka vokste opp på Ekheim med to søsken til, Tom (Hans Thomas) og Tinken (Else Marthine). Anders var eldst. Dikka, som egentlig het Anna Cathrine Diderikke Christine, var nummer tre i søskenflokk. Faren Hans var sagbrukseier og drev Kiærs bruk. Det var faren hans, Anders Ferrand Kiær, som etablerte bruket omkring 1860. Familien kom opprinnelig fra Drammen og hadde drevet sagbruk der før de etablerte seg i Fredrikstad. Hans vokste opp i villaen Bellevue. Eiendommen lå ved elven, med utsikt til festningsbyen. Her hadde også flere andre av plankebaronene bosatt seg i store villaer med hage ned mot elven.

Paulines familie tilhørte også plankeadelen. Faren var sagbrukseier Mads Wiel Stang.

Pauline vokste opp i villaen Seiersborg. Hans og Pauline giftet seg i 1891. I 1895 kjøpte det unge paret villaen Sorgenfri på Kråkerøy. Det var dette huset som etter to ombyggingsetapper skulle bli til Ekheim.

Ole Sverre, en av byens egne arkitekter, fikk oppdraget med å tegne familiens nye villa. Ole Sverre var sønn av byggmester Erik Olsen. Olsen, som også kom fra Drammen, hadde oppført både privatboliger og bruksbygninger for plankeadelen og var godt kjent med Kiær-

familien. Ole Sverre hadde fått sin arkitekt-utdanning i Tyskland. Etter noen år i Fredrikstad ble han ansatt hos arkitekt Holm Munthe i Kristiania – arkitekten som er mest kjent for sine bygninger i dragestil. Hos Holm Munthe var Ole Sverre med på å tegne flere kjente bygninger i denne stilen, bl.a. Frognerseteren og Holmenkollen turisthotell. Mens han arbeidet i Kristiania, fikk Ole Sverre oppdraget av Hans Kiær med å tegne ombygging og utvidelse av huset Sorgenfri.

Etter første utbyggingsetappe var huset utbygget med en tverrgående fløy mot øst med gavler og verandaer både mot syd og øst. I 1900 var villaen ferdig utbygget, og fikk navnet Ekheim. Mot vest var det nå bygget en ny tverrgående fløy, og villaen var rikt utsmykket med dragehoder og gavldekor. Et åttekantet tårn med spir og dragehoder kroner den nye delen av huset. Tomten var utvidet og huset vender seg mot en stor parklignende hage. Familien hadde fått fire stuer som lå på rekke og rad vendt mot hagen. Det var rom for familieliv og selskapelighet. Et bibliotek var det også i første

etasje. Hans Kiær var en ivrig boksamler og leser. Huset hadde baderom med badekar og vannbeholder, og det var og innlagt strøm i huset. Med siste utbyggingsetappe ble det også innlagt vannklosett, det skal være det første i distriktet. Ekheim fremsto som et moderne hjem. Stuen var fylt med malerier og staselige møbler. Vinkjelleren rommet et stort utvalg vin, champagne, portvin og madeira. Hans Kiær importerte selv vin på fat fra vinhus i Frankrike.

En folketelling fra 1900 kan fortelle om beboerne på Ekheim dette året. Foruten Hans, Pauline og tre barn, bor fire tjenestepiker, kusk og gartner på Ekheim. I 1901 ble yngste datter Tinken født. I tillegg til de faste tjenerne ble det tilkalt ekstra hjelp til rengjøring og oppvarming i forbindelse med høytider, familiemiddager, selskaper og dansefester. Blomster og borddekorasjoner var det gartneren som hadde ansvaret for.

Hagen var inspirert av engelske parker og hagers pittoreske utforming. Det var et stort

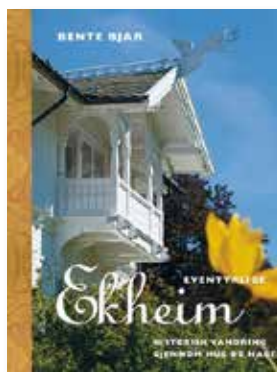

hageanlegg med drivhus, blomster, frukthage og dammer. Drivhusanlegget besto av fire drivhus, det kom visstnok fra England og ble fraktet til Ekheim i seksjoner. Gjennom gartner Ottos nedtegnelser i gartnerdagboken får vi et innblikk i alt som vokste i hagen. I drivhusene ble det dyrket vindruer, ferskener, palmer og roser. Den store hagen og drivhusene forsynte familien med alt de trengte av grønnsaker, frukt og blomster.

Etter å ha fordypet meg i Ekheims historie kunne jeg mange år etter mitt første besøk endelig åpne døra og gå inn i huset. Nå er det Mariann og Terje Høili som eier Ekheim. Takk til dem for at de har tatt så godt vare på huset. Jeg har fått anledning til å vandre rundt i huset og studere de vakre rommene.

Kiærfamiliens tid på Ekheim er forbi. Anders Kiær overtok eiendommen etter foreldrene, og Dikka kom tilbake til Ekheim etter å ha bodd noen år i Paris. Anders ønsket å overdra eiendommen, huset og inventaret til en stiftelse, og gjøre alt tilgjengelig for allmennheten. Det ble derfor foretatt en registrering av alt inventaret. Dette ble aldri realisert. Anders døde i 1981. Maleriene og de fleste av møblene ble overtatt av Ekheims arvinger. Men flere av rommene

har beholdt sin opprinnelige faste innredning og noen av de opprinnelige møblene. Hallen, spisestuen, peisestuen og biblioteket framstår omtrent som rommene var ved århundreskiftet 1900. I min bok Eventyrlige Ekheim – historisk vandring gjennom hus og hage kan du lese mer om huset og interiøret, hagen, Kiær-familien og livet på Ekheim som det en gang var.

Kilder:
Bjar, Bente (2016).
Eventyrlige Ekheim:
historisk vandring
gjennom hus og hage.
Foto: Kine Jensen.
Interiør med historie.
Fullstendig kildeliste
finnes i boka.

Lions Club Kråkerøy støtter humanitært arbeid, kultur og miljø

Midler Lions Club Kråkerøy samler inn går til støtte lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Barn og unge er høyt prioritert og mange ulike formål og aktiviteter blir støttet, - som for eksempel forskjellig typer veldedig arbeid, kultur, idrett og natur. Natur og miljø får stadig større oppmerksomhet og det blir mer og mer tydelig at miljøproblemer vil utgjøre en stadig større trussel for jordas befolkning, både for helse og velferd. Aktiviteter innenfor miljø vil ta større plass i Lions framover.

Det er krig og nød mange steder i verden, men også mange i Norge opplever at det er vanskelige tider og bidrag til rent veldedig arbeid har øket kraftig de siste 2 årene.

Midler gis også til arbeid innenfor kultur og miljø, men mest går til ulike former for aktivitet blant barn og unge.

Lions Club Kråkerøy har fra oppstarten av klubben i 1973, etter dagens kroneverdi gitt ca. 10 millioner kroner til ulike formål. Det meste deles ut på bakgrunn av søknader som kommer til klubben direkte, men klubben er også med i prosjekter som initieres av Lions Norge, Lions-klubber i Fredrikstad – Hvaler og forskjellige aktiviteter lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

I Lions er det et klart skille mellom midler som går til driften av klubben, og midler som skal gå til støtte til ulike formål. Innsamlede midler skal gå uavkortet til de ulike formålene som blir støttet. Medlemmene betaler en kontingent som går til drift av klubben, til kontingent til Lions Norge og til Lions International.

Pga. gode inntekter de siste 2 årene kunne Lions Club Kråkerøy i 2022-23 dele ut 400.000 kroner til ulike formål lokalt, nasjonalt og internasjonalt. I klubbens historie er dette det største beløpet som noen gang er delt ut, og denne gang gikk hele 85 % til lokale aktiviteter i Fredrikstad området.

Aktiviteter, lag og foreninger som fikk støtte i Lions-året 2022-2023

Lokalt.....	Kr. 341 065
Tall Ships Races, ungdomsseilere.....	10 000
«Hjelp oss å hjelpe».....	50 000
Stedet Pynten på Kråkerøy, brygge for adkomst og for bading.....	50 000
Kråkerøy historielag.....	2 000
Kråkerøy idrettslag	40 000
Kråkerøy skolekorps.....	25 000
Sammen etter skoletid	5 000
Fredrikstad og Lions julelotteri, til lokale prosjekter	70 000
Kulturhuset Ekko	5 000
First Lego League, motivere barn til å jobbe med teknologi.....	35 000
17. mai feiring i Smertulia.....	7 000
DS Hvaler, til utstyr i forbindelse med restaureringen	6 000
Luciafeiring på Kråkerøy Ungdomsskole	2 000
Diverse mindre prosjekter	8 000
Fest for eldre på Kråkerøy	15 420
Miljøaksjon, strandrydding	10 645
Nasjonalt	Kr. 33 580
Lions førerhundskole.....	3 000
Sykehusklavnene	5 000
Lions ungdomskonto.....	1 500
Lions ungdomsleir i Norge	3 200
Ridderrennet.....	3 000
Tulipansalg, til aksjoner mot narkotika	15 000
Ungdomsleir Tana i Finnmark.....	2 880
Internasjonalt.....	Kr. 25 860
Lilongwe, Malawi - helsesenter	5 000
Lions Internasjonale prosjekter	3 100
Lions - Aid in meeting, utvekslingsprogram for unge voksne	1 600
Lions prosjekt, helsesenter i Malawi	1 550
Lions katastrofeberedskap.....	3 000
Lions - nordisk fellesprosjekt	960
Lions øyehelseprosjekt.....	9400
SOS Barnebyer	1800
TOTALT	Kr. 400 505

**GLOMMEN
BRYGGE**

VELKOMMEN TIL
SOMMERSTEMNING
PÅ GLOMMEN
BRYGGE

Ta en kopp kaffe eller nyt byens beste pizza? Handle mat og trene? Kjøp en solkrem på apoteket, unn deg en time med velvære eller fiks håret hos Kråkerøys nye frisør?

Her er det også fint å bare være. Slappe av langs bryggepromenaden, eller gå på bowlingen hvis du vil utfordre deg selv og venner med en liten konkurranse.

SØRLIE
NÆRINGSEIENDOM

Foto Tage Solberg

AV: FRITHJOF KYLSTAD

Glommen Brygge er i dag et levende, godt bevart og attraktivt handels- og næringsområde sentralt på Kråkerøy med kort avstand til Fredrikstad sentrum. Beliggenheten ved Glomma gjør området lyst, åpent og innbydende med gode muligheter for en tur langs elven.

Nærmere 400 personer har sitt daglige virke på området, som har KIWI og COOP Extra matvarebutikker, Solveigs Pizza restaurant, Butterfly bakeri og kafe, legesenter, helse og velvære, frisør, SATS treningssenter, Boots Apotek, Bowlingrestauranten Lucky Bowl, og kontorer for en rekke virksomheter, og ikke minst gode parkeringsmuligheter med inntil 2,5 times gratis parkering for kunder til de mange firmaer.

Det er kort vei på en hyggelig gangvei til Smertu fergested som har gratis ferje til Gamlebyen og sentrum. Isegran med sitt maritime miljø ligger også rett syd for Glommen Brygge.

I tillegg rommer området mer enn 30 boenheter.

Familien Sørli, dagens eiere og drivere, kjøpte Glommen Brygge fra Nordea Liv i 2016. Glommen Brygge omfatter i tillegg til det tidligere industriområdet også bygningsmassen på den andre siden av Kråkerøyveien.

Etter nedleggelse av industrivirksomheten var det en periode med stillstand og opprydding før nytt liv på området tok seg opp fra 1990 årene med rivning av sveishall og åpning av RIMI. Med Sørlies overtagelse startet raskt en oppgradering av bygningsmasse og uteområder til dagens standard.

Dagens eiere og medarbeidere i Glommen Brygge. Bilde til høyre viser en oversikt over noen av virksomhetene som holder til her.

TALL SHIPS RACES

Kaiområdet ved Glommen Brygge har blitt benyttet av deltagere i Tall Ships Race i alle år skutene har besøkt Fredrikstad. Dette bildet er fra 2023.

Ankerløkken Verft Glommen, til konkurs og opphør av skipsbygging var et faktum i 1983. Totalt ble det bygget 198 ulike skip og båter under 85 år med skipsbygging. På det meste var det 400 ansatte ved verkstedet.

KORT OM HISTORIEN BAK

Opprinnelig var området skipsverft, etablert i 1898 som Glommens Mek. Verksted/senere

Etter konkursen i 1983 var det flere eiere av området før Sørli tok over i 2016.

Foto: Jan Henrik Lund.

Bilde av området i 1951, mens det var en betydelig skipsbygging, og seks år før Kråkerøybroen ble bygget. (Foto: Ukjent)

BOOK OM STEDETS HISTORIE UTGITT I 2023

Historien fra etablering av Glommens Mek. Verksted i 1898 til nedleggelse av skipsbygging og frem til i dag kan du lese om i boken «Ved Glommens Bredd». Boken ble utgitt høsten 2023 av Jan Henrik Lund og Frithjof Kylstad.

Boken kan kjøpes ved henvendelse til
Jan Henrik Lund på tlf. 482 22 556
eller Frithjof Kylstad tlf. 900 91 388,
eller i en av byens bokhandlere.

Terje Fladeby

Jarle Olsen

Cathrine G. Jakobsen

Ulf Jakobsen

Jane Johnsen

Mads E. Johansen

Bjørnar Pettersen

Lokalt begravelsesbyrå med mannskap og kontor i Fredrikstad

Kontortid i Veumveien 08:00-15:30, Vakttelefon 24T, Tlf. 69 31 30 62.

Veumveien 51,
1613 Fredrikstad | Tlf. 69 31 30 62
fredrikstadbeg.no

Roald Amundsensvei 61a,
1654 Sellebakk, etter avtale.
Tlf. 69 34 53 35

D/S Hvaler gikk fra 1892 i trafikk mellom Hvaler-øyene og Fredrikstad og ble svært viktig for post og persontransport mellom øysamfunnet og Fredrikstad. Men transport og kommunikasjon i samfunnet endret seg og etter nesten 90 års drift var det ikke lenger grunnlag for fergetrafikken. Båten gikk i opplag i 1979 og forfallet begynte. Men historien til D/S Hvaler sluttet ikke her for en gjeng med entusiaster så nye muligheter og etablerte stiftelsen D/S Hvaler.

Fra prøveturen høsten 2023. (Foto: Taubåten Railo)

PASSASJERBÅTEN D/S HVALER

HISTORIEN

4. mai 1892 ble Fredrikstad - Hvaløernes Dampsskibsselskap stiftet og rederiet bestilte D/S Hvaler fra Fredriksstad Mek. Verksted for å trafikkere Hvalerøyene og Fredrikstad. Båten (byggenr. 29) som var på 83 fot og kostet 34.000 kr, ble bygd for persontrafikk, men hadde også krok for å kunne ta slepeoppdrag. I 1929 ble baugen forsterket, slik at båten kunne ta isbryteroppdrag, noe som gav ekstra inntekter. Allerede 1. november samme år kunne direksjonen invitere gjester på prøvetur

og avisen «Fredrikstad Tilskuer» skriver om båten: “1ste Plads Salon er under Dæk, Røgelugaren i Overbygningen paa øverste Dæk, 2den Plads Salon er meget praktisk innredet, ligeledes i Overbygningen, alt udstyrt efter Nutidens Fordringer”.

D/S Hvaler var svært viktig for post og persontrafikk innenfor øykommunen, og for forbindelse til Fredrikstad. På denne tiden var jo hest og kjerre viktigste transportmåte på land og båt med seil på sjøen. Fergen

anløp mange havner på Hvaler. Ruten startet fra Gravningssund og anløp Skjærhalden, Skipstadsand, Bølingshavn og Sydengen på vei til byen, og retur samme dag via de samme havnene. En dag i uken gikk den innom Hestehella og Norderhaug. Etter hvert ble det også anløp på Herføl, Ed, i Skjelsbosund og i Trolldalen på Kråkerøy. Kartet under viser anløpshavner. D/S Hvaler tok også charterturer og i perioder gikk den i rute fra Skjærhalden til Strømstad (det ble ca. 1100 turer hit!). Trafikken vokste raskt og i 1899 anskaffet rederiet i tillegg båten D/S Vesterø. Etter hvert ble det også konkurranse fra andre rederier om fergetrafikken mellom Hvalerøyene og Fredrikstad.

Bortsett fra driftstans i noen perioder, bl.a. for nødvendig vedlikehold og oppgradering, og stans i perioder under krigen 1940-45, gikk D/S Hvaler i trafikk i nesten 90 år. I 1948 skjedde en stor oppgradering og installasjon av dieselmotor til erstatning for damp. Båten ble da M/S Hvaler, - motorskipet «Hvaler».

Det var her det begynte, Finn M. Göransson på vei til Skams klove.

Med åpning av fastlandsvei til Hvaler i 1971 falt grunnlaget bort for passasjertrafikk med båt mellom Fredrikstad og Hvalerøyene. Den normale fergetrafikken opphørte i 1976 og etter en kort periode i rute mellom Skjærhalden og Halden, gjorde M/S Hvaler i april 1979 sin siste tur med Eine Wiklund som kaptein. Deretter ble det flere år med opplag på Fredrikstad Mekaniske Verksted.

D/S Hvaler anløper Skjærhalden (før 1936). Folkemengden på brygga sier mye om båtens betydning for Hvaler beboerne. (Foto: Stiftelsen D/S Hvaler)

GJENOPPBYGGINGEN AV M/S HVALER

FORTALT AV KNUT ALNÆS

STIFTELSEN D/S HVALER

Stiftelsen D/S Hvaler ble etablert i 1993 og de kjøpte M/S Hvaler som da var i svært dårlig forfatning. Gjenoppbyggingen ble stiftelsens viktigste oppgave og målet ble å gjenskape M/S Hvaler, slik den fremsto i 1948 etter den omfattende ombyggingen og utskiftning av dampmaskin og kjele med dieselmotor.

Dugnadsarbeidene begynte i 1993 med 3-4 personer en kveld pr. uke. I 1996 ble M/S Hvaler flyttet til på Seutelvns Verksted hvor restaureringsarbeidet kunne foregå innendørs. I dag er det 40 dugnadsarbeidere og ca. 25 møter opp ukentlig til innsats. Noen har vært med helt fra starten av og i tillegg arbeidet på båten, har det sosiale vært viktig for dugnadsgjengen.

Det ble et omfattende restaureringsarbeid og bilde fra stålarbeidene i bunn viser tydelig

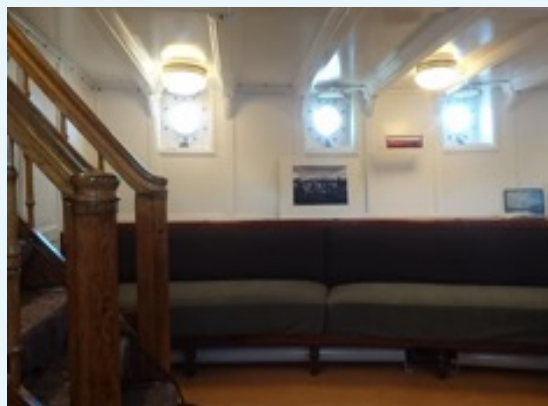
Torgil Johnsen «skrogmann» i arbeid. En entusiast som har vært med fra starten av. (Foto: Stiftelsen D/S Hvaler).

utfordringene dugnadsgjengen hadde foran seg da de startet. Her måler Torgil Johnsen kjølsvinet som er fullstendig opprustet, og skal skiftes ut med stål H-bjelke. Og hele bunnen var dekket med betong som ballast, som måtte forsiktig pigges ut.

Arbeidet er nå helt i sluttfasen og anslagsvis har det blitt utført ca. 200.000 dugnadstimer og kostet ca. 30 mill. kroner å få båten slik den er i dag. M/S Hvaler ble gitt vernestatus av Riksantikvaren i 2001.

M/S HVALER 2024

130 år etter at den ble sjøsatt for første gang, er M/S Hvaler til sommeren igjen klar for

Salongen i dag (Foto: Stiftelsen D/S Hvaler)

turer i Hvaler skjærgården. Sertifisering av Sjøfartsdirektoratets skjer i mai – juni 2024 med en teknisk prøvetur med båt og mannskapet som skal drifte båten. Det er søkt om passasjersertifikat for 60 passasjerer og M/S Hvaler må tilfredsstille Sjøfartsdirektoratets bestemmelser om sikkerhetsutstyr og redningsmidler.

Dugnadsarbeiderne har etter hvert «skolert» seg til sjømannsyrket og gjennomført Sjøredningsskolens kurs og blitt sertifiserte. Det er også personell med maritim bakgrunn i dugnadsgjengen, - kaptein, maskinister og kokk. Mannskapet om bord vil bestå av kaptein, maskinpasser, tre dekksmenn og pantry-personale etter behov. Det er etablert et godt samarbeid med Byferga i Fredrikstad kommune og 7 - 8 sertifiserte kapteiner herfra kommer til å stå for kjøringen av M/S Hvaler. I tillegg har 5 - 6 andre kapteiner fra distriktet sagt seg villige til å bidra.

TURPROGRAMMET

Driftssesongen 2024 blir fra juni til oktober i Hvaler-skjærgården, trolig 20–25 turer i løpet av sesongen, og de fleste får avgang og ankomst på Isegran som er vår «hjemmehavn». Det blir turer der billett kan kjøpes, eller charterturer der man kan bestille båten for spesielle anledninger. Om bord blir muligheter for enkel servering og salg av mineralvann, øl og vin. Inntekter fra turer vil gå til båtens vedlikehold.

Vi har et godt samarbeid med Hvaler kulturvernforening og har sammen bygd ei sjøbu på Norgårdsbrygge ved Brottet på Spjærøy hvor vi kan «mellomlande» på vei fra Fredrikstad. Med brygga som utgangspunkt, vil det sammen med kulturvernforeningen bli holdt turer med historiske temaer på Spjærøy, eller i Hvaler skjærgården. Program vil bli gjort kjent

D/S Hvalers anløpshavner: 1 Gravningssund, 2 Skjærhalden, 3 Herføl, 4 Ed, 5 Bølingshavn, 6 Skipstadsand, 7 Sydengen, 8 Skjelsbosund, 9 Norderhaug, 10 Hestehella, 11 Trolldalen.

på D/S Hvalers nettsider og på nettsidene til Hvaler kulturvernforening.

Det er også planer om å gi et tilbud til barn og unge om turer på sjøen. Stiftelsen har innledet et samarbeid med fritidsklubbene gjennom Fritid Fredrikstad som vil hjelpe til med å formidle tilbudet, og også delta som ledere for barna underveis. I tillegg til bading og hyggelige måltider underveis, vil det gis innsikt i hvordan man tar vare på seg selv sjøen, om knuter og fortøyning, og om sjøveisregler.

Kilder:

Knut Alnæs. Stiftelsens styreleder fra starten av og til i dag.
Stiftelsen D/S Hvaler hjemmeside, <https://dshvaler.no>.
Informasjonsblader for Stiftelsen D/S Hvaler og D/S Hvalers venner.

Stor takk til Stiftelsen D/S Hvaler og Knut Alnæs for bidrag av stoff og bilder til historien om D/S Hvaler!

Tore Skaaden

Er du bruker av høreapparater
og trenger service på disse kan vi hjelpe deg.
Vi utfører små reparasjoner og rens i butikken.
Vi bytter domer, lydslanger, tynnslinger og filter for deg.
Vi har har rensemidler for daglig vedlikehold
og hørselshjelpemidler i butikk.

ONSØY SYNSSENTER

Gressvik torg 22, 1621 Gressvik • 69 33 17 23 • butikk@onsyn.no

"Vi hjelper deg med både syn og hørsel!"

Bestill gjerne time på www.onsyn.no

Arne Nilsen AS - din rørlegger

Tlf. 69 31 02 03 Fredrikstad

Tlf. 95 44 53 15 Rolvsøy

e-post: truls@arne-nilsen.no

Uansett hvem du er, eller hva du kjører
– vi hjelper deg på rett vei!

BODAHL JOHANSEN

STORT UTVALG

Trenger du dekk til ATV-en,
tung hjullaster eller kanskje en
alminnelig familiebil? Vi har
et bredt utvalg av dekk i alle
prisklasser. Besøk et av våre
utsalg og finn dekkene som
passer nettopp dine behov og
kjøremønstre.

FREDRIKSTAD

Råbekkvingen 2
Mandag-fredag kl. 8–16

FREDRIKSTAD ØRA

Habornveien 46
Mandag-fredag kl. 7–16

SKI

Verkstedveien 17
Mandag-fredag kl. 8–16

MYSEN

Ramstadvæien 13
Mandag-fredag kl. 8–16

HALDEN SVINESUNDPARKEN

Svinesundparken
Mandag-fredag kl. 7–16

HALDEN

Grønliveien 3
Mandag-fredag kl. 7.30–16

RAKKESTAD

Sarpsborgveien 9
Mandag-fredag kl. 8–16

LØRDAGSÅPENT

kl. 9–14 i høyseveien

@tirescentral

Matador

YOKOHAMA

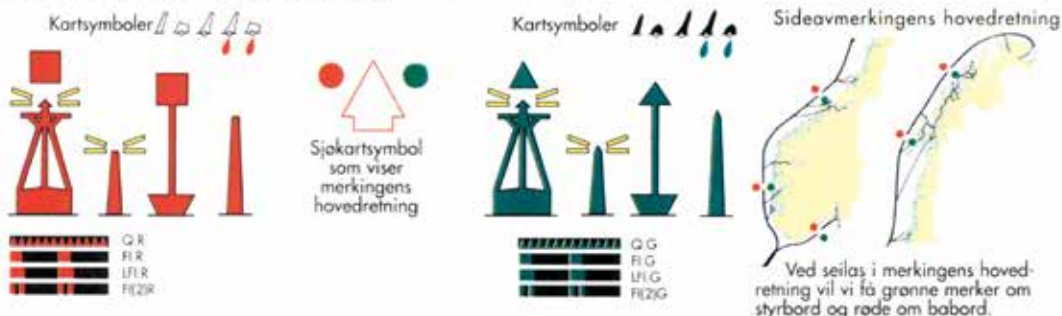
YOKOHAMA

YOKOHAMA

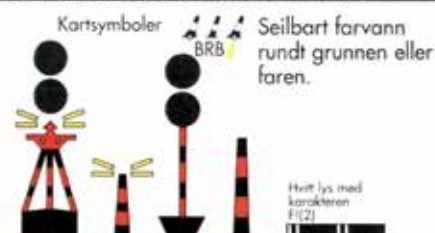
YOKOHAMA

S J Ø M E R K E S Y S T E M E T

SIDEAVMERKING (Lateralmerker)

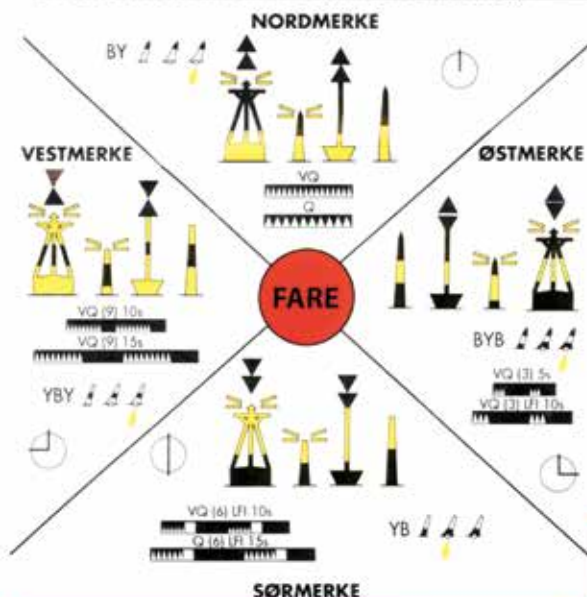
FRITTLIGGENDE GRUNNER/FARER

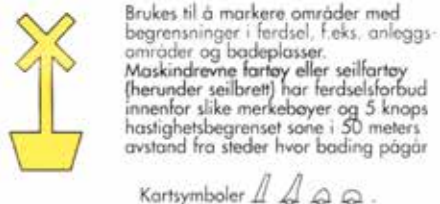
SENTERLEDSMERKER

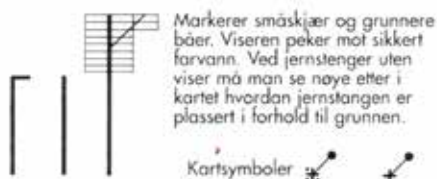
KOMPASSAVMERKING (Kardinalmerker)

SPECIALMERKER

JERNSTENGER

FEIL VED SjøMERKER ELLER FYRLYKTER MELDES TIL:
NASJONAL KOORDINATOR FOR NAVIGASJONSVARSLER
Tlf: 22 42 23 31 hele døgnet
Telefaks: 22 41 04 91 hele døgnet
E-post: navco@kystverket.no

INTERNASJONALE FØRKORTELSER AV FARGER

R	Red	Rød	EKSEMPEL: BYB = Sort-Gul-Sort
G	Green	Grønn	
W	White	Hvit	
Y	Yellow	Gul	
B	Black	Sort	

FANTASTISK PIZZA

Veldig fin beliggenhet ved vannet

Telefon: 69 33 37 00

ITALIENSK PIZZA KR 99,-
FOR Å SPISE I RESTAURANTEN

Kråkerøyveien 2, 1671 Kråkerøy | Åpent fra 14.00-22.00

**Trenger du elektriker?
På jakt etter elbil-lader?
Interessert i varmepumpe?**

Vi kommer på gratis befaring.

**Send JA til 91150110,
så tar vi kontakt!**

Installatøren

Elektrikere du kan stole på

Fredrikstad Bibliotek - Lokalhistorie i alle former

TEKST OG FOTO: OLSEN PER-JØRGEN AARTI

Om to år er fyller biblioteksbygget 100 år. For å skaffe Fredrikstad et tidsmessig bibliotek, opprettet 17. mai komiteen i 1914 et jubileumsfond. Så var det store spørsmålet: Hvor skulle biblioteket ligge?

Både Nygaardsgaten 21 og St. Croix-plassen ble foreslått, men bystyret vedtok til slutt at biblioteket skulle ligge på Phønixplassen. Den gamle populære fotball-løkka måtte vike for bøker. Etter en stor arkitektkonkurranse med mange flotte forslag falt valget på «Der Glommen gjør en sving». I 1924 ble bibliotekets aula tatt i bruk som kino, før hovedbiblioteket åpnet 28. januar i 1926. Diskusjonen om fremtidens bibliotek går for fullt i Fredrikstad. Bystyret har nettopp vedtatt å se på mulighetene for å flytte Onsøy bibliotek til Gressvik torg, og det pågår en utredning om et mulig tilbygg til dagens hovedbibliotek i biblioteksparken. Biblioteket

er fortsatt like aktuelt, og kanskje enda viktigere i tiden vi nå lever i. En demokratisk arena hvor alle har tilgang. Kanskje det siste stedet du kan gå uten at noen stiller spørsmål, eller krever noe av deg. Alt er gratis. Alle har tilgang på den samme informasjonen.

I hyllene finner du en unik samling av Østfolds historie. Hver tirsdag er det slektsforskning med Slegt og Data Østfold. Digitalt kan du lytte til Fredrikstad bibliotek sin podkast hvor blant andre Lise Thorsø Mohr forteller om Katti Anker Møller, Jan Henrik Lund og Frithjof Kylstad om Glommen Mek. Verksted og Jørn Enger om kjente forfattere som har bodd i Fredrikstad.

Hva som venter fremtidens bibliotek vet vi ikke. Men vi er her og vokter lokalhistorien. Velkommen!

Velkommen til en
hyggelig handel på
REMA 1000
STADION

Åningstider: 07-23 man-fre (08-22 lør)

*Hilsen Marius
Kjøpmann*

ALT INNEN TRYKK OG PROFIL

Ønsker du spesiallagde artikler til din hytte? Ellers bare flotte artikler til å pynte med?

SYDNES

HANKØ
N59°12'39" E010°47'04"

STUEVIKA
59 37.09N - 11 52.00E

SKOVLY

TRYKKERN^{AS}
"TRANSFERKONGEN"
www.trykkern.as

Vi er på Facebook

Kom gjerne innom oss for en hyggelig prat.

Langøyveien 11A, 1679 Kråkerøy - Tlf. kontor 40 54 00 97, Tlf. Kai: 92 11 84 84 - E-post: post@trykkern.as / kai@trykkern.as

Vi er på Instagram

KONDITORI OG BAKERI

Bakevarer. Kaker. Catering. Varmmat. Vi leverer.

FASVO er en vekstbedrift som tilrettelegger arbeid for mennesker med ulike utfordringer og som ønsker og delta i arbeidslivet. Vi er opptatt av å skape faglig og personlig mestring, yrkesstolthet og arbeidsglede for våre arbeidstakere.

Les mer om våre tjenester på fasvo.no/catering

FASVO

Følg oss på **fasvo** | **fasvoas**

Et verdig arbeidsliv.

Kråkerøy Idrettslag

- I blomstring for generasjonen

TEKST: FRODE JENSEN

KORT OM KIL

Stiftet i 1937 har Kråkerøy Idrettslag (Kråkerøy IL) vært et sentralt samlingspunkt for idretten og lokalbefolkningen på Kråkerøy i over åtte tiår. Den historiske reisen til idrettslaget er et levende eksempel på engasjementet til mange generasjoner og nære bånd til lokalsamfunnet og samarbeidspartnere. Gjennom tidene har Kråkerøy IL vokst til å bli en hjørnestein for idrettsaktiviteter og et sted der generasjoner har delt lidenskapen for idrett og fellesskap.

HVA ER KRÅKERØY IL I DAG?

Med rundt 1150 medlemmer har Kråkerøy IL skapt et inkluderende miljø som ønsker alle aldersgrupper og ferdighetsnivåer velkommen. Klubben verdsetter mangfoldet i medlemsmassen og legger stor vekt på å skape et samfunn preget av fellesskap, mestring og idrettsglede.

Kråkerøy IL står stolt bak et allsidig idretts-tilbud som inkluderer alt fra barneidrett til håndball og fotball for ulike alderstrinn og seniortrim. KIL har også friidrett som pr i dag er for veteran og en kajakkggruppe som vi håper får flere medlemmer med nytt kajakshotell på Enhus. Med en visjon om å tilrettelegge for utvikling og trivsel for alle medlemmer, er idrettslaget forpliktet til å tilby varierte aktiviteter som appellerer til forskjellige interesser og ambisjonsnivåer.

For å styrke samholdet mellom medlemmene og fremme et aktivt samfunn, har Kråkerøy IL ukentlige fellesaktiviteter. En dedikert frokostgjeng samles hver onsdag, skaper en uformell atmosfære for diskusjoner og samvær. Åpne trimgrupper på mandager og fredager gir alle, uavhengig av ferdighetsnivå,

muligheten til å delta. Tirsdager er satt av til dugnadsinnsats på dagtid, hvor alle som ønsker å bidra er hjertelig velkommen til det.

Kråkerøy IL har nylig gjennomført en betydningsfull utvidelse av klubbhuset, noe som har resultert i moderne fasiliteter som gir medlemmene en enda bedre opplevelse. Denne utvidelsen inkluderer utvidede garderobefasiliteter, ungdomsrom og flere møterom for lagene og styret. Dette er et viktig skritt for å imøtekomme behovene som en økt medlemsmasse har og ikke minst muligheten for flere sosiale møteplasser.

For å gi de unge medlemmene en egen plass for en sosial møteplass og trygge rammer, har Kråkerøy IL etablert et ungdomsrom. Dette rommet er åpent mandag til torsdag fra 13.00 til 17.00 og tilbyr en plattform for sosialt samvær, gjøre lekser og spise enkle måltider før man går på tidlig trening eller hjem.

Kråkerøy IL har investert i en moderne treningspark som er åpen for alle og er utstyrt med belysning, noe som gir mulighet for trening etter solnedgang. Treningsparken ligger rett ved klubbhuset og er utstyrt med 9 treningsapparater. Dette initiativet har ikke bare styrket idrettslaget, men har også blitt en velkommen ressurs for hele lokalsamfunnet.

Kråkerøy IL har også i de senere årene investert i to beachhåndballbaner som ligger på grusbanen. Disse banene er til fritt bruk, så lenge det ikke er organisert trening der. Dette gir håndballgruppa vår et ekstra godt tilbud i sommerhalvåret og ikke minst for ungdomsskolen på dagtid og et treffpunkt på ettermiddag/kveld for barn og unge. Videre så drifter idrettslaget også Enhus Camping. En perle som er verdt et besøk eller to. Her legges det ned mange timer for å holde campingen i gang fra påske og til høstferien. Her finner man flotte badeplasser, stor gresslette som er

Håndball gutter, født 2009. (Foto: Claas Christoph Smehaug)

Håndball jenter, senior. (Foto: Jørn Kristoffersen)

populær til sommeravslutninger, åpen kiosk og dusj- og toalett fasiliteter. Det siste tilskuddet på Enhus er kajakkhotell.

VEIEN VIDERE FOR KIL

Kråkerøy Idrettslag fortsetter å være en sentral aktør i idretten og lokalsamfunnet. Med en rik historie som bakgrunn og moderne tiltak for å møte dagens behov, ser klubben lyst på fremtiden, fortsatt drevet av lidenskapen for idrett og et sterkt fellesskap. Kråkerøy IL står som et eksempel på hvordan et idrettslag kan være hjertet av et lokalsamfunn, et sted der både unge og gamle kan finne glede og fellesskap gjennom idretten.

Kråkerøy Idrettslag, gjennom årene, har vokst og utviklet seg, men kjerneprinsippene om fellesskap, inkludering og idrettsglede har alltid vært fokuset til klubben. Med fokus på bærekraft og reduksjon i kostnader for medlemmene, har Kråkerøy IL fått på plass gode

samarbeidspartnere som pryder den flotte KIL-drakten. Takk til Selvaag bolig, Jotne Eiendom, Smart energi, Installatøren Gruppen og Berg sparebank.

Med fokus på bærekraft og utvikling av idrettslaget, så er det naturlig å se på hvilke utvidede samfunnsansvar vi kan ta. Her har vi allerede inngått et samarbeid med Aktiv på Dagtid, hvor vi tilbyr yoga på torsdager på klubbhuset. Åpent og gratis for våre medlemmer.

Videre vil fokuset være på anleggsutvikling herunder håndballhall/flate og nye kunstgress-flater.

Idrettslaget har alltid bruk for flere som vil bidra i styrene eller på dugnad, så ta gjerne kontakt med oss og bidra i idrettslaget og for fellesskapet på Kråkerøy.

Vi gleder oss til å bygge FMV Vest på Kråkerøys historiske solside

Vi håper og tror den nye bydelen vil bli Fredrikstads mest attraktive møteplass i årene som kommer.

De første boligene vil etter planen komme for salg i 1. halvår 2025.

Les mer om den nye bydelen på fmvest.no

SELVAAG BOLIG

Båtforeninger på Kråkerøy

TEKST: FINN BJØRGE JOHANSEN

Både beboere og hyttefolk på Kråkerøy har et nært forhold til sjøen. Mange av disse er også båtfolk. Her i Kråkerøyguiden ønsker vi å se nærmere på båtforeningene som har tilhold på øya, og håper det kan være av interesse. I årets guide har vi valgt å starte med de to største, Langøya og Nøkledypet. Vi vil følge opp dette i neste års guide med en presentasjon av foreningene Rød og Troll dalen.

Langøya Båtforening

LITT HISTORIE

Sangen: «Snekka gjør 5, ælva gjør 3, vi vinner med 2» av Fredrikstadguttane, gir en fin beskrivelse av båtlivet i elva til langt opp i

etterkrigsårene. Åpne snekker, noen med kalesje, noen med vindskjermer og kalesje og noen med en liten hytte. Utstyrt med 4 eller 5 hesters ensylindret motor. Tøff-tøff. Disse lå fortøyd sammen med eker og sjekter ved brygger som var litt tilfeldig plassert i buktene

*Sensommeridyll i Langøya båthavn.
Foto: Finn Bjørge Johansen*

fra Glombo til Tankodden. Noen av de større snekkene var fortøyd i påler ute på buktene. Dette var ikke båter man ferierte i, men som ble flittig brukt til holmeturer på pene helgedager, til fiske og alkejakt. På begynnelsen av 60-tallet dukket det opp båtbyggerier som produserte snekker og kryssere på opp imot 30 fot til fritidsbruk. Det var også kreative personer som bygde sine egne båter. Dette ga en ny utvikling i båtlivet med behov for flere og større båtplasser.

STIFTELSEN

I januar 1958 ble det innkalt til møte med representanter bosatt på Glombo, Rød og

Langøya for å se på mulighetene til å stifte en båtforening. Rød båtforening (RB) ble stiftet og fikk anlagt brygger nord for Glombobrygga. Etter hvert ble det som vi i dag kjenner som Rød Båthavn bygget. Etterspørselen etter båtplasser var økende, og det ble lett etter nye muligheter. Bukta sør for Jøtulbrygga og hvor Langøya Båtforening (LB) nå er etablert var aktuelle for nye båtplasser. At RB skulle bygge ut båthavn på Langøya møtte motstand. Spesielt etter at RB hadde foretatt grunnboringer i havneområdet. Den 7. mars 1970 ble LB stiftet på bedehuset ved snuplassen på Langøya. Formålet var å bygge båthavn der LB nå ligger. Eier av grunnen var Kråkerøy kommune og LB fikk leid området for kr. 1,- for en periode på 25 år.

LANGØYA BÅTHAVN I DAG

LB er nå en fullt oppegående båthavn med de fleste fasiliteter for en båthavn på plass. Slipp, kran, traktor med bāthenger, mastekran, mastestativ, jollekran, kjørerampe for opp- og utsetting, klubbhus, vaktbu, bobleanlegg, flaggstang, asfalterte veier, grøntanlegg og belysning m.m. Man fant ingen annen løsning med seilbåtene enn å leie inn mobilkran for opp og utsetting. Løsningen fungerer den dag i dag.

Siden byggestart i 1975 har medlemmene nedlagt atskillige timer med dugnad. Med utvidelse av flytebrygga er det nå 250 båtpasser, 450 medlemmer og 50 medlemmer på venteliste for båtplass. Det skulle indikere at LB er en populær båthavn.

LB er en medlemsdrevet båtforening. Det betyr at alle medlemmer har et ansvar for å ta vare på havna og at verdiene ivaretas. I en kommersiell havn kan man forvente at «man får det man betaler for». Klubbhuset er flittig i bruk. "Gamlegutta" møtes daglig mellom kl. 0900 og 1200 til kaffe og prat.

«Gamle» Nøkledypet båthavn. Bildet er fra ca. 1950, og viser at datidens fritidsbåter for det meste var produsert i tre. Fotokilde: Nasjonalbiblioteket.

Kråkerøy Båtforening Nøkledypet

Lenge før Nøkledypet båthavn var ferdig ble Bjørneby bruket etablert på dette området; det var i 1868. På Kråkerøy var det to store sagbruk Bjørneby og Røds bruk. Disse eksisterte frem til første verdenskrig, og hadde stor betydning for befolkningsvekst og utvikling på Kråkerøy før de ble nedlagt og området ble tatt i bruk til andre aktiviteter. Før båthavnen ble anlagt var området med kanalen mellom Isegran og Nøkledypet mer et sumpområde før båter kunne legges langs kanalen.

KRÅKERØY BÅTFORENING NØKLEDYPET er i dag en idyllisk gjestehavn midt i innseilingen til Fredrikstad Sentrum. Med 285 båtplasser, en rekke

fasiliteter og en praktisk beliggenhet, er dette stedet hvor båtentusiaster kan oppleve en ekte maritim perle. Det er også en opptakskran for de som trenger hjelp til å sette båten i vannet eller ta den opp.

ÅPENT HELE ÅRET: Kråkerøy båtforening Nøkledypet er en gjestehavn som aldri går i dvale. Åpent hele året, uansett vær, er dette en trygg havn for båteiere som ønsker å nyte sjøen hele året.

FASILITETER: Fasilitetene på Kråkerøy båtforening Nøkledypet er mange. For de som trenger å friske opp etter en dag på vannet, er det dusj og vaskemuligheter tilgjengelig. Ferskvann er en selvfølge, og trådløst internett sikrer at du alltid kan holde kontakten med omverdenen. Soppelkontainere er tilgjengelige for å opprett-

holde rensligheten i området. Og for de som trenger en oppkvikker eller noe å kjøle seg ned med, er det salg av is, brus og kaffe.

SMÅBÅTVENNLIG: Det er enkelt å komme i vannet med en utkjøringsrampe for småbåter. Dette er en perfekt løsning for de som ønsker å utforske nærliggende øyer eller fiske i de flotte farvannene rundt Kråkerøy, Fredrikstad og det idylliske øyriket Hvaler.

TRYGGHET OG SIKKERHET: Sikkerhet er viktig, og Kråkerøy båtforening Nøkledypet har sørget for det. Området er kameraovervåket, slik at du kan føle deg trygg når du forlater båten din her.

BELIGGENHET: En stor fordel er beliggenheten. Gjestehavnen ligger i gangavstand til Fredrikstad sentrum, slik at du kan utforske byen og

nyte de lokale severdighetene og restaurantene når du ønsker en pause fra båtlivet. Kråkerøy båtforening Nøkledypet er mer enn bare en gjestehavn. Det er en skatt som tilbyr det meste en båteier kan ønske seg, fra praktiske fasiliteter til en flott beliggenhet og trygghet. Ta turen hit, og opplev den maritime gleden på sitt beste.

TILBUD OGSÅ TIL DE SOM FORETREKKER LANDEVEIEN

Kråkerøy båtforening Nøkledypet har også en fin oppstillingsplass for bobiler. Med romslige oppstillingsplasser rett ved bryggekannten, er dette det ideelle stedet for bobilentusiaster som ønsker en uforglemmelig opplevelse i Fredrikstad. Med kun en kort 10-minutters spasertur til Fredrikstad sentrum, gir oppstillingsplassene den perfekte kombinasjonen av rolig havnemiljø og nærhet til byens pulserende liv.

*Nøkledypet båthavn slik den fremstår i dag. Fritidsbåter i plast har nå blitt dominerende.
Foto: Finn Bjørge Johansen*

EGIL NORLI AS

BYGGMESTERAVD.
ANTIKNVARISKAVD.
SERVICEAVD.

Byggmester Egil Norli AS leverer tømrer- og snekkerarbeid av høy kvalitet.

Vårt arbeid kvalitetssikres i alle prosesser og utføres på en pålitelig måte. Vi leverer gode sluttprodukter og har derfor opparbeidet stor tillit i markedet. Vårt mål er å være en ledende aktør både når det gjelder løsninger og utførelse.

Vi utfører både små og store jobber - hovedentrepriser, restaureringsarbeid, tradisjonelle byggmesteroppdrag og spesialarbeid.

www.egilnorli.no

KJØR KOLLEKTIVT BRUK TOG OG BUSS

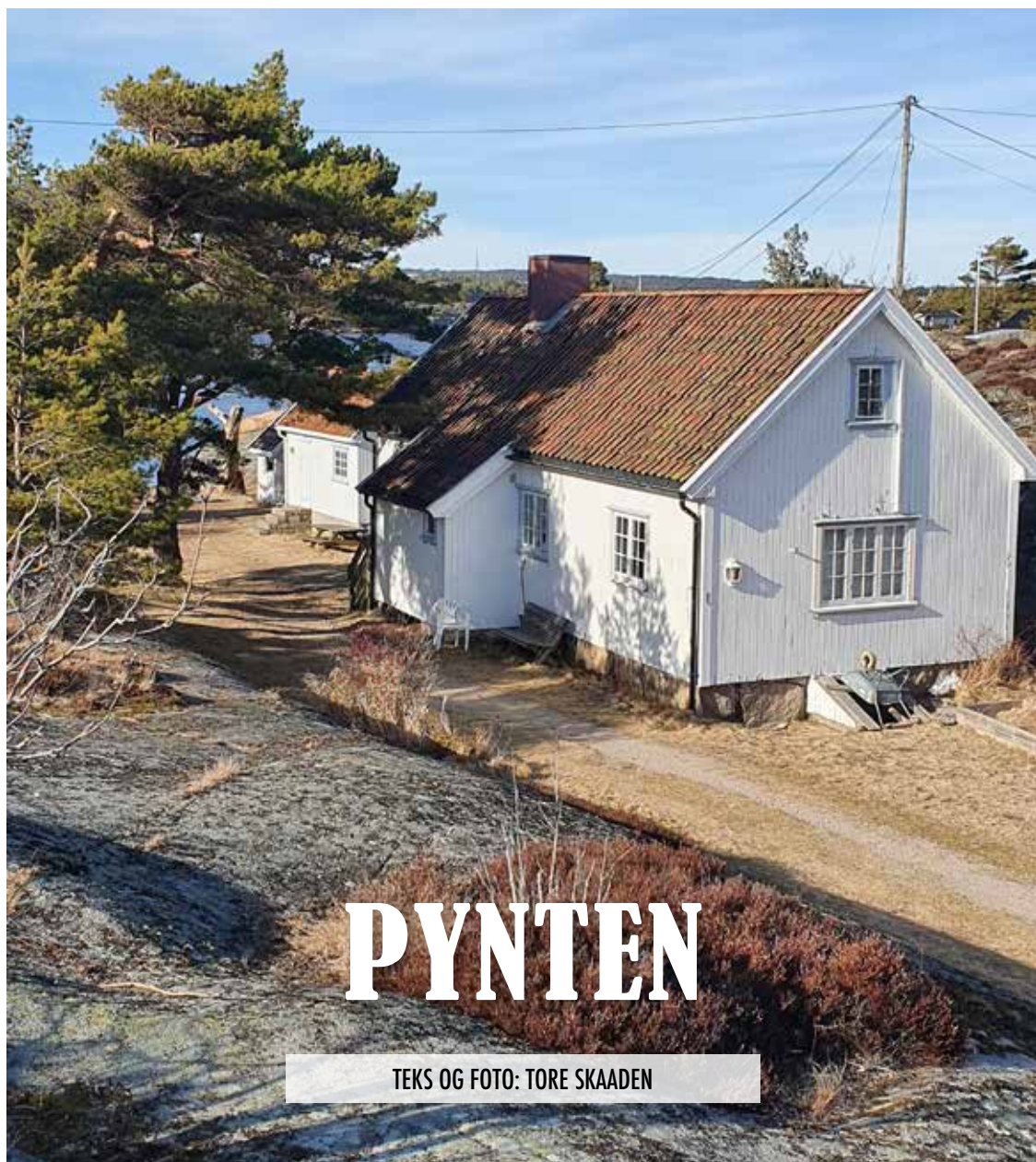
For oppdaterte buss- og togruter
i sommer sjekk:

www.ostfold-kollektiv.no

www.flybussekspressen.no

www.nettbuss.no

www.vy.no

Strandsitterstedet Pynten ligger ved Pålebukta innenfor Glufsa på Langøya på Kråkerøy. Den 5 mål store plassen ble ryddet omkring 1790 og var en husmannsplass under Store Enhuus. Kråkerøy kommune tok over Pynten på 70-tallet og fra tidlig 80-tallet og fram til i dag, har kommunen drevet skole på stedet.

Allmennhetens framtidige bruk av Pynten kan stå i fare!

2020: FRAMTIDEN FOR PYNTEN USIKKER, MEN NYE TANKER OM BRUK KOM FRAM

Pynten er et yndet utfartssted, først og fremst for lokalbefolkningen, men også for folk fra andre steder på Kråkerøy og fra byen. Med sin lune beliggenhet, og med gressbakker og sandstrand, er det et perfekt sted for de yngste, og et populært turmål for familier og skoleklasser.

Da det i 2020 ble kjent at kommunen vurderte å selge Pynten til private, ble det et sterkt engasjement fra mange, ikke minst fra Lions Club Kråkerøy, for å få bevart stedet for allmennheten.

Heldigvis ble planene om salg lagt til side og skolevirksomheten ved Pynten skulle fortsette i en periode framover.

Både Oslofjordens Friluftsråd og Den Norske Turistforening (DNT) viste interesse for Pynten for utleie til medlemmer, men det ble tidlig klart at ble vanskelig å kombinere utleie og skolevirksomhet.

BRYGGA PÅ PYNTEN

Brygga på Pynten som Lions Club Kråkerøy bygde for mer enn 35 år siden, var i så dårlig forfatning at den måtte rives i 2022. Brygge er en viktig del av stedet Pynten og vi i Lions begynte sammen med kommunen å se på mulighetene for å bygge en ny brygge. Det ble planlagt en fast brygge fra land, med en flytebrygge som forlengelse av den faste bryggen. Bryggen skulle tilfredsstille flere bruksområder, - til fortøyning av båter som er viktig om Pynten blir utleiehytte, som badebrygge for besøkende og for utsetting av kano og kajakk. Spesielt viktig er at adkomst og utforming er tilrettelagt for bevegelseshemmede.

NYTT BRYGGEANLEGG

Den gamle brygga ble revet våren 2022 og i juni stod en ny og flott trebrygge ferdig. Og som den gamle brygga, gikk den nye fra stranda og ut til skjæret. I tillegg var stranda blitt rensket for stein og det ble fylt på jord og planert en fin overgang mellom strand og gressplen ovenfor.

Ny flytebrygge var kostnadsberegnet til ca. 250.000 kroner og det hadde kommunen dessverre ikke midler. Lions Club Kråkerøy klarte sammen med flere interesserte bidragsytere å skaffe midler og flytebrygga stod ferdig høsten 2022. Skiltet under viser de som var med på spleiselaget.

HØYTIDELIG ÅPNING AV BRYGGEANLEGGET

I flott sommervær 13. juni 2023 kunne ordfører Siri Martinsen endelig foreta en offisiell åpning av bryggeanlegget på Pynten.

40–50 var samlet på Pynten denne dagen og til stede var hyttenaboer, representanter fra kommunen, de som hadde bidratt med midler, Lions-klubbene, Turistforeningen og Handicapforbundet. Med felles innsats og stor velvillighet fra kommune og mange andre hadde Pynten endelig fått ført fram.

Ordføreren, Arnt Johannes Hermansen (Fredrikstad kommune) og Anne Louise Hansen fra Kråkerøy Lions.

Mange møtte opp ved åpningen.

Flytebrygga er populær. En skoleklasse på badetur i juni 2023. Vil barn kunne bade fra brygga også i framtida?

HVA SKJER MED PYNTEN VIDERE

Nå foran 2024-sesongen er det foreløpig ingen avklaring om framtidig bruk. Noe vedlikehold ble påbegynt i 2023, men det gjenstår mye! Og skolevirksomheten fortsetter, og det er visstnok planer om at Pynten også skal brukes som skole etter årets sommerferie. DNT er i dag mest aktuell til å ta over driften og de har også sagt at de vil bruke midler til å sette i stand bygningene. Men de begynner å bli utålmodige og vil gjerne komme i gang så snart som mulig, og når det heller ikke denne sesongen blir muligheter for bruksendring og utleie, er det en fare for at DNT ser etter andre muligheter!

Kommunen vil framover trolig ikke ha nok midler til vedlikehold og det er svært viktig for Pyntens framtid at noen snart kan ta overta dette ansvaret.

Trekker DNT seg ut og forfallet får fortsette, kan salg igjen bli en aktualitet. Allmennhetens tilgang til Pynten står da i en alvorlig fare!

KRÅKERØY JEGER- OG FISKERFORENING

TEKST OG FOTO: RENÉ JØNNVOLL

Bra Leander, nå traff du blinken igjen! Barneutvalgsleder Ola Brynhildsen er den som kyndig veileder Leander (8) i skyting med luftgevær. Vi er på Kjøkøy fort på besøk hos en sprek 40-åring. Nei, vi tenker ikke på barneutvalgslederen, for det er Kråkerøy Jeger- og fiskerforening som har 40-årsjubileum i år. Barnegruppa som består av medlemmer mellom tre og tolv år har mange varierte og spennende aktiviteter. Det kan være hummerfiske, legging av hvilestener i ørretbekker, snekring av fuglekasser, sjøørretfiske eller det å se på rådyr-, elg- og ulvebæsj. Det siste er veldig spennende saker for de minste barna (og noen av foreldrene 😊). Bål og grilling av pølser er naturligvis et fast innslag når barnegruppa samles. Pølsene er som seg hør og bør svarte utenpå og kalde inni 😊

Kråkerøy jeger- og fiskerforening ble stiftet 1984. Foreningen har etter flere år med en negativ trend økt medlemstallet med 40 % til 280 medlemmer de seneste fire årene..

Foreningen har barnegruppe, ungdomsgruppe, jegerutvalg, fiskeutvalg og kvinnegruppe. Barnegruppa og ungdomsgruppa har til sammen 47 medlemmer. Klubben arrangerer 2-3 jegerprøvekurs årlig. Med utgangspunkt i foreningenes jaktterreng på Finnskogen og i lokalmiljøet så arrangeres en rekke andre kurs og aktiviteter. Sjøørretfiske, fluekastekurs, kurs i rådyrjakt, sjøfugljakt, skogsfugljakt, revejakt, kurs for hundeførere ved rådyrjakt, soppkurs, hagleskyting, skyting med foreningens skytesimulator mm.

Foreningen har fast tilholdssteg på Kjøkøy fort. Der avholdes medlemsmøte første onsdagen i måneden, alltid med kaffe og utlodding og oftest med foredrag. På våren arrangeres fiskeaften og på høsten viltaften. Da lager og serverer medlemmene hverandre lekre matretter med kortreiste selvskutte og selvfiskede ingredienser.

Foreningen samarbeider med Hvaler JFF om bl.a Fiskesommer for barn som arrangeres første helgen i august.

FORENINGEN HAR OGSÅ EN UNGDOMSGRUPPE MED MEDLEMMER I ALDEREN 13 TIL 18 ÅR

Det er ungdommene selv som bestemmer hva de ønsker av aktiviteter. Noen kurs og aktiviteter er kun for dem, men ellers er de ofte med på jakt sammen med foreldre eller andre voksne. Jegerprøven kan de ta fra det året de fyller 13 år. Det viktigste er samhold og det at de unge finner glede og spenning i det å dra inn i naturen.

FISKEUTVALGET HAR I FLERE ÅR VÆRT AKTIVE MED KULTIVERING AV ENHUUSBЕКKEN

Bekken har blitt rensset for søppel, nedfalte og døde trær og rusk og rask. Ren muskelkraft og gravemaskiner har blitt brukt i arbeidet. Gyttegrus og hvilestener har blitt lagt ut. Medlemmer og elever ved Kråkerøy ungdomsskole har gjort en flott innsats. Nå har bekken blitt så bra at sjørreten igjen har begynt å gyte der og livskraftig yngel piler mellom steinene.

Nå retter fiskeutvalget, med fiskeutvalgsleder Joar Sættem og gytebekkansvarlig Martin Eilertsen i spissen, blikket mot andre bekker, hvor gytende sjørreten har behov for en hjelpende hånd.

Dette er viktig naturrestaureringsarbeid, men en baktanke er selvfølgelig også å sikre større fiskelykke på foreningens fisketurer i skjærgården 😊

FORENINGEN HAR EN DRONE MED VARMESØKENDE KAMERA

Dronen har i flere år blitt brukt for å finne rådyrkillinger i det høye gresset slik at de ikke skal bli skadet eller drept ved slåtten. Dette er en viktig aktivitet fordi det i Norge årlig drepes tusentals av rådyrkillinger ved slåtten. Dronekjøring er en spennende aktivitet som vi håper kan bringe flere av de yngre ut av gutte- eller jenterommet.

KVINNEGRUPPA, KRÅKERØYENE, HAR VÆRT HVILENDE I NOEN ÅR, MEN HAR NÅ GJENOPPSTÅTT I NY DRAKT

Det er ikke lenger vaffelsteking og andre administrative oppgaver som står i sentrum. Nå er det forskjellige kurs, hagleskyting og jakt for kvinner som er i fokus. Mange av de kvinnelige medlemmene er naturligvis også med på de vanlige tilbudene og aktivitetene foreningen, men de som ønsker aktiviteter sammen med andre kvinner kan selvfølgelig velge dette. Makrellfiske, kurs i rådyrjakt, kurs i skogsfugljakt, kurs i partering av rådyr og flere besøk på hagleskytebanen er bare noe av det som ble gjennomført i fjoråret.

Ingen jeger- og fiskerforening uten et jegerutvalg så klart. I Kråkerøy har dette utvalget ansvaret for kurs og aktiviteter, men oftest i samarbeid med et av de andre utvalgene. Den mest omfattende aktiviteten er rådyrjaktkurs i Gansrød.

På dette kommunale terrenget samarbeider Kråkerøy JFF med Borge JFF om kurs i rådyr-

jakt for unge og uerfarne jegere og hundeførere. I 2023 arrangerte foreningene hele seks kurs der. 12 dyr ble felt slik at faren for viltulykker på Torsnesveien og nærliggende veier blir betydelig redusert.

Foreningen har også ansvar for en av Norges Jeger- og fiskerforenings aluminiumsbåter. Båten er en av de som blir flittigst benyttet – kanskje fordi det er en av de få med en liten påhengsmotor.

Foreningen får flott støtte fra mange fra Kråkerøy gjennom grasrotandelen og det vil foreningen gjerne passe på å takke for.

Aktiviteter 2024:

FISKESOMMER

6. august

Kvinneaktivitetshelg

26. – 19. august

TOTALENTREPENØR

Byggmester

Rolf Andreassen AS

FREDRIKSTAD

Du er smart
som sparer
men
sparer
du smart?

Fredrikstad:

Telefon: 69 39 47 00

E-post: fredrikstad@handelsbanken.no

Handelsbanken

***Vi ønsker alle velkommen til en ny sesong i Enhuskilen.
Campingen er åpen fra 1. mai til 30. september.***

Kiosken holder åpent i helgene fra første helgen i mai til St.Hans.
Fra uke 26-32 er kiosken åpen hver dag. Uke 26 og 32 er kiosken åpen fra kl. 10-18 alle dager.
Ukene 27-31 holder vi åpent fra kl. 10-20 alle dager.

Enhuskilen Camping har 60 sesongplasser, 25 drop-in plasser for campingvogn og bobil, samt 10 teltplasser.

På plattingen foran kiosken kan du nyte en kopp kaffe, kule-is, pizza, pølse m/pommes frites, godteri eller årets nyhet, vårruller.

Kiosken har et bredt utvalg av kioskvarer, samt noe dagligvarer.
Vi steker brød og rundstykker på bestilling, igjennom hele sesongen.

Vi har også utleie av kajakk og SUP brett.
Fra sesongen 2023 vil Kråkerøy IL kunne tilby kajakkhotell på Enhuskilen Camping.
Dette for nye og eksisterende medlemmer av KIL's kajakkgruppe.
Nærmere opplysninger om kajakkhotell fås ved henvendelse til daglig leder i KIL,
Thomas Murby på tlf. 906 53 533, eller vert på Enhuskilen Camping,
Svein Johnsen tlf. 950 75 223.

Enhuskilen Camping driftes av Kråkerøy Idrettslag.

Tar du turen innom kiosk/camping, støtter du også KIL.
Enhuskilen er en idyllisk plass med fine svaberg, bademuligheter og et hyggelig miljø.

Har du ennå ikke vært her ute, bør du ta turen hit i år.

Kontaktopplysning Enhus Camping: tlf. 480 10 117 / enhuscamping@gmail.com
Vertskap: Berit Johnsen 993 90 554 / Svein Johnsen 950 75 223

Håndballgutter 2009 var med på årets strandrydding.

STRANDRYDDING I KRÅKERØYSKJÆRGÅRDEN

TEKST OG FOTO: TORE SKAADEN

Havet er spesielt sårbart og i vårt nærområde og i Oslofjorden ser vi at tilstanden ikke er bra, fuglelivet og livet i sjøen er alvorlig truet. Årsakene er mange og sammensatte, - forurensning, hard beskatning av fiskebestanden, klimaendringer og inntreden av nye og uønskede marine arter. Nye rapporter viser at i det er store mengder mikroplast i vann- og bunnsedimenter i Oslofjorden.

KRÅKERØYS SKJÆRGÅRD

Kråkerøy har en flott skjærgård med fisk i sjøen og rikt fugleliv som vi må ta vare på og vår klubb ser det som viktig, å gjøre en innsats for miljø ved å rydde strandområder for plast og annen søppel. I høst- og vintermånedene driver i land betydelige mengder med søppel og når Kråkerøy og Kjøkøy til sammen har nesten 40 km strandlinje, pluss holmer og skjær, så skjønner vi at det blir tilført store mengder hvert år. Plast utgjør i volum 80 – 90 % av det vi samler inn og av dette er isopor en stor del av avfallet.

Bukt på Randholmen. Sivområder er typisk for mye av strandsonen på Kråkerøy.

Mange foreldre deltok i ryddeaksjonen.

Alt synlig plastavfallet blir til mikroplast som nå påtreffes overalt, - i vann, jord og luft. Siden det ikke er mulig å samle inn mikroplast, er det viktig å få samlet inn det større plastavfallet og forhindre at dette brytes ned til mikroplast.

Vår klubb arrangerer årlige strandryddinger. Vi har med barn og ungdom fra skoler og idrettslag og det er gledelig å se innsatsen og entusiasmen de unge legger i ryddearbeidet. Selv om det selvfølgelig er viktig å få samlet inn avfall, er det nesten like viktig å skape en bevisstgjøring blant de unge om forsøpling av havet.

Ryddesaksjonene gjennomføres om våren før nytt siv og gress begynner å vokse opp. Og pga. hekketiden for sjøfugl bør det gjennomføres så tidlig som mulig, og senest 15. april.

STRANDRYDDINGSAKSJONEN 2024

Lions Club Fredrikstad og Lions Club Kråkerøy gjennomført strandryddingsaksjon lørdag 13 april sammen med håndballag fra Kråkerøy idrettslag. Regn på morgenen, men sola kom heldigvis fram da vi begynte å rydde. Med lag-

medlemmene, foreldre og Lions-medlemmer deltok ca. 65 i ryddeaksjonen. Vi klarte å fylle 10 sekker med plastavfall, som er samme mengde som ble ryddet i 2023. I 2022 fylte vi 24 sekker i samme område og det er jo gledelig å se at mengden avfall etter hvert har gått noe ned.

Det var innsats og god stemning blant alle som var med, og etter endt ryddejobb ble det tid til litt hygge og sosialt samvær med pølsegrilling, brus og kaffe til de voksne.

*Guttene har all grunn til å være fornøyde med dagens innsats og resultat
(Foto: Ole Jørgen Ranglund).*

Er noen interessert i å delta i Kråkerøy Lions sine årlige ryddeaksjoner så ta kontakt!

Velkommen til strandrydding i Fredrikstad!

Dette ryddekartet viser påslagsområder for marint søppel, og kan benyttes i valg av område for ryddingen. Bruk kartet for å finne aktuelt hentested og legg der inn en hentemelding. Sekker kan hentes på Servicetorget.

SKJÆRGÅRDSTJENESTEN I FREDRIKSTAD:

Tlf. 93 00 15 46

SKJÆRGÅRDSTJENESTEN FOR HVALER, SARPSBORG, HALDEN:

Tlf. 90067462 / 48073476

Kildesortering på hytta

Alle boliger, hytter og andre fritidseiendommer skal være tilknyttet kommunens renovasjonstjeneste. Hytter renovasjon er en helårstjeneste.

Husholdningsavfallet fra boliger og fritidseiendommer skal kildesorteres.

Papir, papp og kartong

For flere av hytteområdene er det egne avfallsdunker eller containere for papir, papp og kartong. Se egen oversikt.

Glass- og metallemballasje

Rengjort glass- og metallemballasje fra mat og drikke leveres til returpunkter i hytteområder. Se egen oversikt.

Hageavfall og grovavfall

Kvist- og hageavfall, kasserte møbler, tepper, sykler, bygge- og rivingsavfall o.l. leveres til gjenvinningsstasjonen på FREVAR på Øra. Avfall fra husholdninger tilkjørt i personbil uten tilhenger er gratis. Pris for avfall med henger og privateid varebil koster 200 kroner per lass. Hvis tilhengeren består av kun farlig avfall og/eller EE-avfall er leveringen gratis for husholdninger. Hvert lass kan være maks 3 m³ og maks 9 meter langt totalt for bil og henger.

EE-avfall (elektriske og elektroniske produkter)

EE-avfall kan leveres gratis til butikker som selger tilsvarende produkt uten krav om å kjøpe nytt. EE-avfall kan også leveres gratis til gjenvinningsstasjonen på FREVAR på Øra.

Farlig avfall

Malingrester, beis, lakk, lim, olje, bil- og båtpleiemidler, plantevernmidler, løsemidler, kjemikalier, batterier, impregnert trevirke o.l. leveres gratis til mottaket for farlig avfall på FREVAR på Øra.

Restavfall

Restavfall er alt avfall som er igjen når du har kildesortert det som kan gjenvinnes. Bruk egne avfallsbeholdere til restavfall i hytteområdene. Større gjenstander leveres som grovavfall til gjenvinningsstasjonen på FREVAR på Øra.

Skann denne koden for mer informasjon. Under hytter, fritidsbolig er det også et digitalt kart som viser returpunktene.

Takk for at du kildesorterer!

Returpunkter

For å gjøre det enklere for våre hyttegjester å kildesortere har vi satt opp returpunkter i hytteområder. På Kråkerøy kan du levere papir/papp og glass- og metallemballasje her:

Papir og papp

- Bjørnevågen
- Bjørnevågkilen
- Enhuskilen
- Enhuskilen Camping
- Femdalsund
- Langøyveien v/nr. 203
- Langøyveien v/pumpestasjon
- Revbakken
- Sandvikaveien
- Tangen
- Tyttebærtangen

Glass- og metallemballasje

- Alshus
- Bjørnevågen
- Bjørnevågkilen
- Enhuskilen Camping
- Femdalsund
- Gytilen vest
- Gytilen øst
- Lunde v/Joker
- Kjøkøy
- Langøyveien v/pumpestasjon
- Langøyveien v/nr. 130
- Langøyveien v/nr. 178
- Langøyveien v/Pynten
- Putten v/nr. 14
- Tangen
- Tyttebærtangen

Glass- og metallemballasje fra mat og drikke:

Ja takk!

- ✓ aluminiumsformer
- ✓ hermetikkbokser
- ✓ barnemat-, pastasaus-, syltetøyglass
- ✓ brus- og ølbokser uten pant
- ✓ flasker uten pant
- ✓ dressing-, matolje- og saftflasker i glass
- ✓ leverpostei- og makrellbokser
- ✓ metallokk og metallkorker
- ✓ vin- og spritflasker

Nei takk!

- ✗ drikkeglass
- ✗ ildfaste former
- ✗ kasseroller
- ✗ keramikk
- ✗ krystall
- ✗ porselen
- ✗ speil
- ✗ stekepanner
- ✗ stentøy
- ✗ vindusglass

Vanningsrestriksjoner i Fredrikstad om sommeren

På grunn av økt vannforbruk innføres det vanligvis vanningsrestriksjoner i Fredrikstad i sommermånedene.

Dette gjelder også i alle hytteområder.

Vanningsrestriksjoner innebærer følgende:

- Forbud mot vanning med spredde.
- Forbud mot bruk av ubetjent slange.
- Forbud mot bruk av dryppvanningsanlegg.

Vanning med kanne og håndholdt slange med munnstykke er tillatt.

For å hindre at abonnenter blir uten vann overvåkes forbruket og ytterligere tiltak vurderes løpende.

Parkeringshus

Parkeringshusene har døgnåpent alle dager og er kamerastyrte. Det betyr at de leser registreringsnummeret på bilen når du kjører inn og ut. Følg skilting og vilkårene for parkering.

- **Apenesfjellet og St.Hansfjellet**
Gratis parkering mandag – fredag kl. 14 - 24, lørdag og søndag kl. 09 – 24
- **Cityterminalen p-hus (Torvbyen kjøpesenter)**
Gratis parkering mandag – fredag kl. 14 - 24, lørdag kl. 09 – 24, søndag hele døgnet kl. 00 – 24

Betalingsalternativer:

Appen Fredrikstad P eller EasyPark, autoparkavtale i parkeringshus, på betalingsautomaten ved avreise, betale hjemme via nettet innen 48 timer eller få tilsendt faktura med fakturagebyr.

Gateparkering

De offentlige parkeringsplassene i sentrum er inndelt i tre avgiftssoner: grønn, gul, rød. Grønn sone er billigst og rød sone er dyrest. Fargen er markert på skiltet og på p-automaten. Følg skilting.

Innfartsparkering

Det er etablert innfartsparkeringer for reisende som må passere bomringen på vei til eller gjennom sentrum på Ørebekk, Kråkerøy, Ålekilene og ved Fredrikstadbrua. Det er gratis parkering. Parkering forbudt alle dager kl. 00 – 04. Følg skilting.

Elbil/ladbar motorvogn

Oversikt over ladestasjoner og betalingsbetingelser finner du på kommunens nettside. Følg skilting.

Mer informasjon: www.fredrikstad.kommune.no/parkering

Byferga – gratis!

- Gamlebyen – Smertu – Sentrum – Værste – Gressvik – Ålekilene
- Cicignon – Gamlebyen
- Sellebakk – Lisleby
- Bekkhus – Vaterland

Rutetider: www.fredrikstad.kommune.no/byferga

Sudoku oppgaver

Middels vanskelig

		1		5	9	7		
	3			8		1		
		2		6			3	
		6		9		2		
8	2						4	7
		9	5			3		
	6			1		8		
		8		4			9	
		3	9	7		6		

Vanskelig

			6				7	
	8		9					6
		4		7				8
		1	2			8		
		3			1	6		
		7	3	8		5		
2				5		7		
4					2		5	
	5				6			

LIONS SOMMERKRYSSORD

POST- STED	↓	GRET- TEN	REN ↓	ROM ↓	SPORT	DJE- VEL ↓	MUNN	MINE- RAL	GUD ↓
FJELL			RAUS	SYK- DOM				GRİPE	
→								MUSIKK- ART	
JENTE						SEIL			
						MYNT HALV- ØY			OVER- HODE
↗									
GREN- SER		STYRE- LEDER		DYR PLAGG					
LAGDE VAK- SINE				BYRÅ VIE		PLAN- TE	HODE- PLAGG ORD		
GÅ			IVRE					TONE	
TIL- GJORT			GÅTE					SMEL- TE	
→						PARTI TAUBE- LAND			OLD- TIDS- BY
GREV- SKAP				SPILL KOM- MUNE			TOMME KOM- MUNE		
					KILDE ORG.			MÅL NYN. PRON.	
↗									
KRYD- DER		BERG- ART ASYL- MOTTAK				KOM- MUNE VE			KORT
BEHOL- DER	SÅR FORT		SVAI UFIN						
DRIKK	→			FILØ- SOF BLAN- DING				ELV ENG	
↗									
STRAF- FE			SORT			EVENT- FIGUR HVILE			
BEITE					LEVER		KLOFT SKÅL		
↗									
			NYN. PRON. KONJ.		VESEN				PLAGG STOL
AGE		MALE- ENHET PLANTE				DIKT RASK			
↗					BY PRON.			MÅL REDD	
FATTE			ER					AV- FALL	
SKINN			PARTI					HYL	
→				BIB. MANN		FUGL			
STYRE							IN- STRU- MENT		

Løsning finner du på side 69

VELKOMMEN TIL MAJOREN - MIDT I HJERTET AV GAMLEBYEN

Ønsker du en lett lunsj, eller kanskje en tre retters middag? Hos Majorens Kro & Stue kan du kose deg med lunsjen i vår hyggelige bakgård nærmere sommeren, eller nyte middagen inne i vår moderne restaurant. Besøk nettsiden vår majoren.no for mer info og booking av bord.

Hold dere oppdatert på siste nytt hos Majoren! Vi oppfordrer til å følge oss på Instagram, [@restaurant_majorens](https://www.instagram.com/restaurant_majorens), og Facebook, [@Majorens Kro og Stue](https://www.facebook.com/MajorensKroogStue) - der postes alt av arrangementer, nye menyer og annen relevant informasjon jevnlig.

917 50 658 – epost@majoren.no – majoren.no

IT • REGNSKAP • MARKED • RÅDGIVNING

Gamle Beddingvei 21, 1671 Kråkerøy

Tlf. 69 35 56 56

www.wican.no

*Vi hjelper deg med det meste innen IT, regnskap
markedsføring og bedriftsrådgivning.*

WICAN
— Gruppen —

Ferdsel på sjøen – lover og regler

Båt og hytteliv hører sammen og det er nok ikke mange som har hytte langs kysten, som ikke eier eller disponerer en båt. Men det å ferdes i båt er også forbundet med ansvar og også en viss risiko og dessverre skjer det også hvert år flere ulykker med fritidsbåter.

Vi har her tatt med en del ting som både er nødvendig å kjenne til, når man ferdes i båt ute i skjærgården.

Myndighetene har etablert en del regler for eiere og førere av fritidsbåter. For fritidsbåter som er kortere enn 15 meter, har motor med mer enn 10 HK, og hastighet mer enn 10 knop er minstealder for båtfører 16 år.

For å føre fritidsbåt som er over 8 meter, eller har motor med effekt over 25 HK, må man ha båtførerbevis. Dette gjelder for alle som er født etter 1. januar 1980, men de som er født før denne datoen bør også avlegge båtførerprøve for å bidra til trygghet og sikkerhet for alle som ferdes til sjøs.

Det er ingen generelle regler om hastigheter til sjøs, men det settes hastighetsbegrensninger lokalt som skal følges. I vårt område er det i første rekke satt hastighetsbegrensninger i Østerelva, Vesterelva og i Kjøkøysundet, som er merket med skilter på land. Det er også satt 5 knop som maksimum hastighet i Enhuskilen. Det er også viktig å være klar over at det er flere steder med fartsbegrensninger i Ytre Hvaler nasjonalpark. For mer informasjon vises til «Sjøkart nr. 1, Hvaler kommune, Østfold».

Det å drikke alkohol og føre båt er selvfølgelig ikke å anbefale. Promillegrense for båtførere er maksimalt 0,8 for båter under 15 meter og for større båter er promillegrensen på 0,2. Siden vi bor så nærme Sverige, er det vært å merke seg at her er promillegrense 0,2 for båter på mer enn 10 meter, eller som kan gå fortere enn 15 knop.

Tyveri av båten er det dessverre flere som har opplevd. Man kommer fram til hytta og ser fram til en tur med båten, og så er den stjålet! I tillegg til solid kjetting og hengelås, så kan det være fornuftig å merke båt og motor med en FG-godkjent sikkerhetsmerking. Å registrere båten i båtregisteret er også anbefalt.

Våren er hekketid for fugler og det er viktig at både fastboende og tilreisende tar hensyn til dette når man ferdes i skjærgården. Å ta hensyn gjelder generelt over alt hvor fugler hekker, for eksempel ikke la hunden løpe fritt, men i fuglereservatene er det særskilt viktig. Her er det forbud mot ilandstigning på holmer som ligger innenfor reservatene, fra 15. april til 15. juli. Det er mange reservatområder i Fredrikstad – Hvaler skjærgården og for hyttefolk på Kråkerøy kan det være verdt å merke seg Mule – Stangeskjær reservatet.

Lions Club Kråkerøy tar forbehold om feil i teksten som følge av endring av lover og forskrifter.

LIONS HYTTESERVICE PÅ KRÅKERØY OG KJØKØY

**Ønsker du å melde deg inn i Lions Club Kråkerøys «hytteservice»,
eller har spørsmål om ordningen, - ta kontakt med:**

Tore Skaaden - Ilebakken 3, 1678 Kråkerøy
Telefon mobil: 917 94 114. E-post: tore.skaaden@gmail.com

**Du får tilsyn av hytta hver 2. uke i perioden 1/10 – 15/4.
Skjer det noe med hytta tar vi kontakt umiddelbart.
Abonnement koster kr 620,- per år som forhåndsbetales i september.**

Innmelding - opplysninger (til fortrolig behandling av Lions Club Kråkerøy):

Hytteieiers navn.....

Hjemmeadresse.....

Telefon E-post.....

Hyttas adresse (tildelt fra kommunen)

Beskrivelse av hytta, spesielle ting som ønskes sjekket, etc., på eget ark

..... den 20.....

Hytteieiers signatur

POST- STED FUELL	E	GREY- TEN	REN	K	ROM SYK- DOM	A	SPORT	DJE- VEL	D	MUUN	MINE- RAL	GUD	P
O	N	S	Ø	Y	K	N	I	P	E	N	GRIPE MASSAK AIRT	T	A
JENTE	G	U	D	S	O	R	D	SEL	M	E	S	A	N
T	E	R	S	K	L	E	R	MYNT HALV- ØY	O	B	O	L	OVER- HODE
GREN- SER	L	STYRE LEDER	E	DVR PLAGG	S	T	E	I	N	B	U	K	K
LAGRE VAK- SINE	S	A	L	K	A	G	I	T	B	E	R	L	U
GA	V	A	L	K	A	G	I	T	B	E	R	L	U
F	I	S	E	F	I	N	G	I	T	B	E	R	L
GREY- SKOP	K	E	N	T	A	G	I	R	I	S	E	Ø	S
M	E	R	I	A	N	KILDE	O	A	S	E	A	R	R
KRYD- DER	N	G	N	E	I	S	I	S	E	I	E	R	KORT
BENOL- DER	SAR	Ø	M	S	A	L	A	I	N	E	E	R	R
DRINK	T	R	A	U	S	L	A	I	N	E	E	P	O
R	O	M	S	E	L	A	G	E	R	S	K	A	R
STRAF- FE	R	E	F	S	E	L	A	E	R	S	K	A	R
A	G	N	A	L	E	N	S	O	N	E	T	A	R
AGE	T	U	K	T	F	I	N	S	E	T	A	R	R
FATTE	T	A	K	T	F	I	N	S	E	T	A	R	R
SKINN	P	E	L	S	I	N	O	A	R	E	E	R	R
STYRE	P	E	L	S	I	N	O	A	R	E	E	R	R

Middelen

4	8	1	3	5	9	7	6	2
6	3	7	4	8	2	1	5	9
5	9	2	7	6	1	4	3	8
3	4	6	8	9	7	2	1	5
8	2	5	1	3	6	9	4	7
7	1	9	5	2	4	3	8	6
9	6	4	2	1	5	8	7	3
2	7	8	6	4	3	5	9	1
1	5	3	9	7	8	6	2	4

9	1	2	6	4	8	3	7	5
7	8	5	9	2	3	1	4	6
3	6	4	1	7	5	2	9	8
5	9	1	2	6	7	8	3	4
8	4	3	5	9	1	6	2	7
6	2	7	3	8	4	5	1	9
2	3	8	4	5	9	7	6	1
4	7	6	8	1	2	9	5	3
1	5	9	7	3	6	4	8	2

TORDENSKIOLD PÅ VÅRE TRAKTER

TEKST: BJØRN HALS

Fra tid til annen dukker spørsmålet opp, om vår berømte sjøhelt Tordenskiold noensinne befant seg i vårt område mens han deltok i DEN STORE NORDISKE KRIG (1709-1720). Det er relativt enkelt å fastslå at han faktisk var innom oss ved flere anledninger, både i selve Fredrikstad (Gamlebyen), Isegran og Fredrikstadler. Vi skal i det følgende gi en kort oversikt over sjøheltens forehavende i vårt distrikt.

Da Peter Wessel, som han jo het før han ble adlet i februar 1716, fikk sitt nye navn, het det at han skulle være «som en torden langs Svenskekysten og som et skjold til vern av Danmark/Norge».

Første gang han er innom oss er han på gjenreise til norske styrker som i august 1711 hadde Båhuslen. Han var kurer med depesjer til baron Løwendal, som ledet aksjonen. Han var da snaut 21 år og underløytnant i kong Fredrik IVs marine.

Oppholdet ble kort, både på frem- og tilbaketuren. I møtet med baronen ble han utnevnt til skipssjef på en liten tomasters snau som

var nesten ferdigbygd i Langesund. Denne overtok han i midten av september, men var ikke fornøyd med mannskapet på nesten 50 mann. Han fikk ordre om å slutte seg til en norsk eskadre som lå ved Koster. Da han klaget over «de nordnorske fiskere» han hadde fått til mannskap, ble han sendt til Fredrikstad for å skaffe seg nye folk, samt forsyninger. Hit kommer han da 20. september og etter en del strabaser og bruduljer får han ordnet det han skal. Helt til 29. september blir han liggende, og store deler av tiden befinner han seg i galleistasjonen på Isegran. Denne lå ved Vesterelva og Nøkledypet og var hjemmehavn for en rekke mindre marinefartøyer. Her hadde det i lengre tid vært militær aktivitet, men

særlig etter de bedrøvelige fredsslutningene i Brömsebro (1645) og Roskilde (1658) besluttet kongene Fredrik III og Christian V å bygge ut og forsterke befestninger og havner i det nye grenseområde det. Båhuslen gikk tapt i 1658.

Således befalte Christian V i 1683 at galleistasjonen på Isegran skulle utbygges med et lite verft. En høyere hollandsk sjøoffiser- «Cornelis De Witt» – ble engasjert som sjef. Det lille verftet på Isegran rakk bare å få bygget noen få skip, bl.a. de to små fregattene «Ørnen» og «Losen», før kongen alt i 1685 besluttet å flytte verftet til Kristiansand av frykt for svensk invasjon. Galleistasjonen ble fortsatt opprettholdt som anløpssted og forsyningsbase på den tiden da Tordenskiold dukker opp med sin lille snau «Ormen» i september 1711.

Her blir han som nevnt liggende fram til 29. september til han har fått om bord det han trenger. Han setter så av sted med 50 mann om bord i den lille tomastede 36-foteren. Det må sannelig ha vært trangt om plassen. Han krysser da rundt i Kattegat og Skagerak og skaper så mye bryderi for svenskene at de setter opp en belønning på 200 dukater til den som kan bringe «Ormen» med mannskap til flåtehavnen i Gøteborg, men det greide de aldri.

Det siste krysstoktet ender utenfor Kråkerøy 26. april 1712. Her blir han liggende i to døgn, og vi kan vel regne med at alle om bord var i land på Isegran og i byen for å ta seg inn etter det lange toktet.

28. september seiler han ut fra Kråkerøy og ankommer Stavern dagen etter. Der går han fra borde og overlater «Ormen» til en ny skipssjef.

Tordenskiold går ikke lenge uten skip! Den nybygde lille fregatten «Løwendals galley» var just ferdigbygget ved verftet i Langesund og

han overtar kommandoen i begynnelsen av mai 1712. fregatten trengte et mannskap på 100 mann, og de var ikke lette å skaffe. Han var innom en rekke havner for å skaffe folk, og den 11. mai anløper han Fredrikstad. Her blir han liggende i flere dager, for det meste på Isegran for å få om bord utstyr, forsyninger og matroser. Vår mann får trøbbel med byens myndigheter da han gang på gang «stjeler» mannskap fra andre skip i havnen, ja endog «sjanghaier» noen fanger fra byens fengsel. Han kunne da fremlegge skriftlig fullmakt fra hærens nye sjef at han kunne rekvirere de matroser han trengte, og slik ble det. Så forlater han Fredrikstad neste dag og seiler over til Larvik.

Med sitt nye skip opererer han på egen hånd og i eskadrer de følgende tre år. Tilnavnet «Kattegats Skræk» vitner om hans innsats for Danmark/Norge. På sommeren 1716, da situasjonen er kritisk grunnet Karl XII's invasjon i Norge, knuser han den svenske forsyningsflåten i Dynekilen 8.juli med sin lille eskadre på syv skip. Svenskekongen må retirere og faren er avverget. Med 14 erobrede skip seiler han den følgende dag opp til den norske orlogsstasjonen på Makø på Hvaler. Det gjeveste byttet var stykkprammen «Stenbocken». Denne ble ført opp til Fredrikstad av Tordenskiold. Sjøhelten ble mottatt med stor begeistring, og seieren i Dynekilen ble feiret i byen og på Isegran i to døgn. Dette kan trygt betegnes som Tordenskiolds største opplevelse noen gang i Fredrikstad!

Året etter var han mindre heldig. Etter et mislykket angrep på den svenske flåtehavnen i Gøteborg på vårparten, går han, med utgangspunkt fra Isegran og Fredrikstadler, til angrep på Strømstad 19.juli med en større eskadre. Under et forsøk på å storme i land på Laholmen blir han hardt såret og må bæres om bord på sitt flaggskip. Flåten retirerer

med sårede og falne til Fredrikstadlerne. De fleste falne, bortimot 100 mann, ble underveis senket i «den dype kjeller», altså bisatt til sjøs. Etter oppankring ved Kråkerøy, forblir Tordenskiold til sengs om bord for å restituere seg etter skadene.

Han organiserer overføring av sårede mann-
skap til lasarett inne i byen og bisettelse av enkelte falne offiserer. Han er ikke selv i land og forblir om bord helt til 9. august. Hans siste større besøk på våre kanter var forbi. Den brave sjøhelt var også senere tidvis på besøk i Fredrikstadsområdet frem til slutten av 1717. Deretter fortsatte hans karriere på annet hold, helt fram til hans bedrøvelige endelikt på en slette i Nord-Tyskland i en duell med en svensk offiser 12. november 1720. Han var blitt viseadmiral og hadde nettopp fylt 30 år. En stor innsats for fedrelandet var over, men hans navn vil nok fortsatt bli husket i tider som kommer!

FM EIENDOM AS

Verkstedveien 8 – 10. 1671 Kråkerøy
Tlf: 906 13 812

post@fmeiendomas.no

ALFASET 3, INDUSTRIVEI 8, 0668 OSLO. TLF. 920 22 487

Vi setter byggestrømmen i system!

**Utleie - Montering - Vedlikehold på byggeplasser
Garantert gode priser.**

Fagkunnskap gir trygghet. Service 24-7.

50 års erfaring. Gode referanser.

Kontakt:

Knut Backer, tlf. 920 22 487

ring-el@live.no

JØLSTAD

begravelsesbyrå
Fredrikstad og omegn

Benjamin Nordling

Birgit Groth

Hans Kristian
Helgesen

Thordis Snæland

Heidi Løkke
Sletner

Einar Nilsen

Farmannsgate 10 // Tlf: **69 130 130** (24t)
Et lokaleid begravelsesbyrå // jolstad.no

keuminilager.no

EKSTRA lagringsplass?

I nye flotte lokaler, som er sentralt plassert på nordre Kråkerøy, har vi etablert et minilager for dere som trenger en ekstra bod i en lengre eller kortere periode.

Mer informasjon om størrelser, priser, tilgjengelighet og hvordan det hele fungerer, finner du på vår hjemmeside:

keuminilager.no

Skulle du ha noen spørsmål, så er det bare å ta kontakt med oss.

E-post : post@keuminilager.no

Mobil : 934 55 555

Keu | Minilager

BÅTBYGGER BJARNE AAS

TEKST: BJØRN HALS

Går du veien rett fram når du har kommet over broa og inn på Isegran, får du se en forholdsvis beskjeden statue av båtbygger og båtkonstruktør Bjarne Aas på høye hånd. Om ikke statuen akkurat ruver i landskapet, ruver denne mannen desto større i båtverdenen.

I de relativt beskjedne lokalene du finner her ute, konstruerte og bygget han 615 båter. På det meste jobbet det 60 mann her, lokale handverkere av ypperste klasse, for kundene var pengesterke og krevende. Ikke uten grunn eksporterte Aas båter til overklassen i USA, og når man får høre at Edsel Ford, Barton Edison, Nelson Rockefeller, McCormick, Barton Rochild og det norske og danske kongehus kjøpte sine båter her, forstår man at de forventet høy kvalitet.

Aas bygget både seilbåter og motorbåter på opp til 52 fot. Av lystbåtene var 6-meterne de dyreste og mest ettertraktede. Denne båt typen konkurrerte om den gjeve Gullpokalen. Av de 11 gullpokalseilasene som ble arrangert, gikk hele 6 båter fra Aas av med seieren.

Men det var med IOD-båten han virkelig ble verdenskjent. Da båten ble lansert, fikk Aas en bestilling fra Bermuda på hele 55 båter, og flere handverkere ble ansatt. 10 og 10 ble satt på prammer og tauet til Oslo og sendt til USA med Amerikabåten. Fremdeles er dette en aktiv konkurranseklasse, og på Bermuda stiller 20 gamle IOD-er hver onsdag, lørdag og søndag hele året opp til seilas. Båtbygger Bjarne Aas Under Hankø Raceweek kommer hvert år et større antall entusiaster med disse båtene som karakteriseres som det vakreste som er skapt med hvite seil på.

Aasterna ble prestisjebåten for velstående nordmenn. Hurtiggående og sjøsterk, stilren som et møbel, ble den et vakkert syn og et statussymbol på sjøen. Selv om det nå er lenge siden den siste terna ble bygget, finner du fremdeles mange velholdte terner på sjøen sommertid, også i vårt lokalmiljø.

Da redningsskøyten gikk over fra seil til motor, konstruerte Aas skøyter med bredere hekkparti, for de gravde seg ikke ned bak når man hadde båter på slep. På brygga ligger vanligvis den majestetiske og nyrestaurerte Storebrand som er en av flere rednings skøyter bygget på dette prinsippet.

Her finner du også eldre seilbåter som er pusset og vedlikeholdt, og som framstår som om de nettopp var tatt ut av båthallen.

Da det i nyere tid ble bygget båter av plast, ønsket ikke Aas å være med på den trenden, og verftet ble nedlagt i 1968.

VIND OG VÆR LANGS KYSTEN

Vi som bor eller har hytter langs kysten, merker vinden og været godt og i båt er det spesielt viden vi er opptatt av. Værvarsel oppgir i dag alltid vindstyrken i meter/sekund og samtidig gir navn på vindstyrken fra stille til orkan. Tidligere ble Beufort skalaen fra 1 -12 brukt, og navn på vindstyrken.

Man skal være oppmerksom på at værvarselet gir en gjennomsnittlig vindstyrke over et større område, og at lokalt kan aktuell vindstyrke i et område være sterkere, og ofte variabelt. I båt vil lokale forhold som kan påvirke vindstyrken, være av større interesse enn gjennomsnittsvind. Yr oppgir i sin normale tabell middelvind, og man må gå inn på «utvidet tabell for å se vindstyrke i kastene.

Tabellen viser vindstyrke og effekten vinden vil få på land og på sjøen.

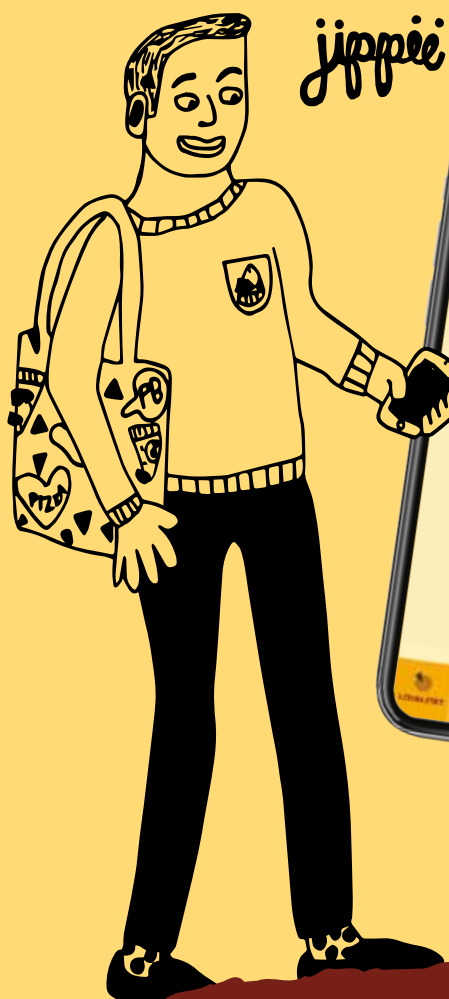
<i>Hva betyr vindstyrken</i>			
Vindstyrken måles i meter pr. sekund (m/s)			
Navn	m/s	Virkning på land	Virkning til sjøs
Stille	0 - 0,2	Røyken stiger rett opp.	Speilblank (havblikk).
Flau vind	0,3 - 1,5	Røyken driver i vindens retning.	Små krusninger, ikke skum
Svak vind	1,6 - 3,3	Smått løv settes i bevegelse	korte småbølger
Lett bris	3,4 - 5,4	Løv og småkvist rører seg, lette flagg strekkes.	Bølgekamene begynner å toppe seg, litt skum
Laber bris	5,5 - 7,9	Kvister og smågreiner røres, støv virvles opp.	Lengre bølger, en del skumskavler
Frisk bris	8 - 10,7	Mindre løvtrær svaier, bølgekammer på innsjøer.	Middelstore, lange bølger med lange skumskavler
Liten kuling	10,8 - 13,8	Store greiner rører seg, det hviner i telegrafrådene.	Store bølger begynner å dannes, skumskavlene er større overalt.
Stiv kuling	13,9 - 17,1	Hele trær rører seg, tungt å gå mot vinden.	Sjøen tårner seg opp, skummet blåser i strimer med vindretningen.
Sterk kuling	17,2 - 20,7	Kvister brekker, tungt å gå mot vinden.	Middels høye bølger av større lengde, sjørøkk driver i strimer med vinden.
Liten storm	20,8 - 24,4	Store trær svaier og hiver, takstein kan blåse ned.	Høye bølger, tette skumstrimler, sjøen begynner å "rulle".
Full storm	24,5 - 28,4	Sjelden inne i landet, trær rykkes opp, stor skade på hus.	Meget høye bølger, havflaten hvit av skum, tung og støtende rulling.
Sterk storm	28,5 - 32,6	Meget sjelden, følges av store ødeleggelser	Ualminnelige høye bølger, sjøen er fullstendig dekket av lange, hvite skumflak, sjørøkket nedsetter synsvidden.
Orkan	32,7-	Forekommer meget sjelden, følges av store ødeleggelser.	Luften er fylt av skum og sjørøkk som nedsetter oversikten betydelig, sjøen er fullstendig hvit av drivende skum.
Fra Storm Weather Center AS			

I tillegg til meter/sekund oppgis ofte vindstyrken også i km/timen eller knop. F.eks er 10 m/s frisk bris 36 km/t, 19,4 knop eller Beufort styrke 5.

LAST NED APPEN OG BLI PB-VENN

– VI SPANDERER HVER 10. PIZZA!*

*GJELDER STOR PIZZA TIL
FULL PRIS KJØPT I APP/NETT.

PB
PIZZABAKEREN®

Fredrikstad

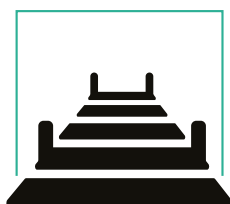
Catering & Selskapsmat

TEGLVERKSVEIEN 10 1610 FREDRIKSTAD TLF: 48282414

FREDRIKSTADSELSKAPSMAT.NO

SNITTER – KOLDBORD – TAPAS – GRYTER – MIDDAGER

DÅP – KONFIRMASJON – BRYLLUP – MINNESTUND – ANDRE ANLEDNINGER

BRYGGE SERVICE

Med over 30 års erfaring
utfører vi alt av arbeid
på din brygge!

bryggeservice.com

Kom å ta en titt i butikkene våre!

DIKEVEIEN

Dikeveien 2
1661 Rolvsøy
dikeveien@guttasblomster.no

GRÅLUM

Bjørnstadveien 2
1621 Sarpsborg
gralum@guttasblomster

Åpningstider:

Man – Fre 10.00 – 19.00
Lør 09.00 – 18.00
Søn 11.00 – 17.00

Åpningstider:

Man – Fre 09.00 – 20.00
Lør 09.00 – 19.00
Søn 11.00 – 17.00

Følg oss på Facebook

*Vi ønsker alle en
riktig god sommer
på Kråkerøy!*

XL BYGG KLAPPET
& KLART.

XL

Skulle ha skifta ytterdør, skulle satt opp de
siste listene, skulle hatt ny terrasse....

TA HELT FRI PÅ HYTTA?

Vi har håndverkere som tar
små og store jobber!

Ring Jo-Inge
959 62 995

HYTTA - ET GODT FRISTED

Men det er ofte en del som må fikses, byttes og repareres. Og den tyngste jobben er den som skulle vært gjort. Mer lyst til å koble av og nyte livet enn å snekre og fikse? Vi har folk som kan ta seg av hele jobben for deg, eller gjøre det du har minst lyst til å gjøre selv.

Sjekk ut klappetogklart.kft.no

Annonsørfortegnelse

Apotek

Apotek 1 2

Arealplanlegging

HS Arealplan 17

Bank

Handelsbanken 55

Sparebank 1, Spleis 6

Begravelsesbyrå

Fredrikstad Begravelsesbyrå 27

Jølstad Begravelsesbyrå 73

Blomster

Guttas Blomster 79

Bil og bilbehandling

Bertil O. Steen 10

Bodahl Johansen 32

Skade og lakk as 8

Bygg, anlegg og installasjon

Arne Nilsen Rørlegger 32

Bryggeservice 78

Byggmester Egil Norli AS 46

Byggmester Rolf Andreassen 55

Byggmester Tore O Fjeld 11

Installatøren Gruppen 34

Ring El-Installatøren, Knut Backer 73

Roar Kristoffersen murmester 10

XL-bygg, Knatterudfjellet 82

Camping

Enhuskilen Camping 56

Eiendom

FM - Eiendom A/S 72

Glommen brygge AS 24

Kniplefjellet Eiendom 83

Sparebank 1 – Eiendomsmegler 1 6

Stavlund Eiendomsmegler 84

Verftsbyen Bolig AS, Jotne og Selvaag 41

Fredrikstad kommune, informasjon

Fredrikstad Kommune 60-63

Kjør kollektivt 47

Interiør og innredning

Studio Sigdal 4-5

Lager

Keu Minilager, Kråkerøy 74

Mat, catering og dagligvare

Fasvo 37

Fredrikstad Catering og Selskapsmat 78

Kiwi Kråkerøyhallen 17

Pizzabakeren 77

Rema 1000 Stadion 36

Optiker

Onsøy Synssenter 32

Regnskap

Wican 66

Restaurant

Majoren A/S 66

Solveigs Pizza 34

Skjønnhetspleie

Pure Skin 17

Tannlege

Kråkerøytannlegene AS 9

Trykkeri

Møklegaard Print Shop AS 9

Trykkern 36

KNIPLEFJELLET
EIENDOM

Storgata 37 • 1607 Fredrikstad • Tlf. 908 28 570
kniplefjelleteiendom.no

Nå er det sesong for salg av hytter i skjærgården vår

Vi elsker skjærgården og har i flere år vært ledende når det gjelder salg av fritidsboliger på Hvaler og langs Onsøykysten.

Kontakt oss, vi gir deg våre beste råd når du skal selge hytta di.

Telefon + 47 69 30 24 50

Besøksadresse:
Kirkebygga 2-4
1607 Fredrikstad

 Stavlund as Eiendomsmegler
www.stavlund.no

Vi kan også selge
din hytte.

 STAVLUND